Ontwerpbegroting 2024

Datum
15 maart 2023

Status
Voor zienswijze

Versie
1.0

Ons Kenmerk

Colofon

Opdrachtgever
Petra de Kam

Auteur(s)
Ruud Ceelen
Erik Grummels

Eindredactie
Erik Grummels

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**

2 Inleiding **6**

3 Algemene ontwikkelingen **7**
3.1 Ongekende crisis 7
3.2 Contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg' 7
3.3 Financiële onzekerheid 7

4 Opbouw gemeentelijke bijdrage en investeringsbegroting **11**
4.1 Indexering 11
4.2 Loonontwikkeling 11
4.3 Bijstelling incidentele gemeentelijke bijdrage van €600.000 12
4.4 Samenvatting: Gemeentelijke bijdrage 2024 13

5 Programma's **14**
5.1 Inleiding 14
5.2 Programma Brandweerzorg 16
5.3 Programma Crisisbeheersing 21
5.4 Ondersteuning organisatie 26

6 Financiële overzichten **30**
6.1 Schatkistbankieren 30
6.2 Investeringsbegroting 30
6.3 Overzicht incidentele baten en lasten 30
6.4 Overzicht financiële taakstellingen en eerdere bezuinigingen 30

7 Verplichte paragrafen **32**
7.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen 32
7.2 Staat van reserves en voorzieningen 35
7.3 Onderhoud kapitaalgoederen 36
7.4 Financiering 36
7.5 Bedrijfsvoering 37
7.6 Wet open overheid (WOO) 38
7.7 Verbonden partijen 38
7.8 Lokale heffingen en grondbeleid 38

Bijlagen **39**

Bijlage 1: Staat met gemeentelijke bijdragen **40**

Bijlage 4: overzicht van baten en lasten **41**

Bijlage 3: Meerjarenraming 2024 – 2027 ..... **42**

Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden **43**

Bijlage 5: Renteschema **44**

Bijlage 6: EMU saldo **45**

Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen **46**

Bijlage 8: Investeringsbegroting **48**

Bijlage 9: Inflatie **49**

Voorwoord

Het zijn spannende en onrustige jaren voor de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Het crisislandschap verandert snel. Hierover spraken we al in onze 'visie 2025'. We hebben inmiddels ook zelf 'ongekende' crises ervaren. Met de coronacrisis, de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne en de noodopvang voor asielzoekers, kregen we in 3 jaar tijd met 3 van deze crises te maken. Ze hadden veel impact op de maatschappij en op Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO). Daarnaast zien we dat ook de 'traditionele' grote incidenten blijven plaatsvinden. Denk aan een natuurbrand zoals die in de Peel.

We hebben hierop geanticipeerd door al in de Kadernota 2023 extra geld te vragen voor crisisbeheersing en informatievoorziening. En een bijdrage om de doorontwikkeling van de organisatie stap voor stap vorm te geven. Zodat we in 2025 klaar zijn om de ongekende crises beter aan te kunnen. Ook het Rijk ziet dat het nodig is om meer te investeren in crisisbeheersing en stelt structureel geld beschikbaar aan veiligheidsregio's. Een bedrag dat oploopt tot 83 miljoen euro in 2026. Voor VRBZO betekent dit 1,4 miljoen euro extra in 2023, met verdere verhoging in de komende jaren. Met ons bestuur overleggen we begin 2023 hoe we deze middelen het beste kunnen inzetten. Zowel binnen de domeinen crisisbeheersing en informatievoorziening in de regio, als in een bijdrage aan landelijke informatievoorziening. Daarnaast besloten gemeenten eerder al een incidenteel bedrag beschikbaar te stellen voor de doorontwikkeling van de organisatie.

Naast deze accenten omdat het crisislandschap verandert, zien we dat we extra aandacht moeten besteden aan het toekomstbestendig maken van brandweerzorg. De afgelopen jaren creëerden we 1 efficiënte en doelmatige regionale (brandweer)organisatie. De komende jaren zal de focus vooral liggen op vrijwilligheid, duurzaamheid, huisvesting, vakbekwaamheid en 2e loopbaanbeleid. Onderwerpen waarbij nieuwe (landelijke) inzichten vragen om een toekomstperspectief. We gaan ze structureel oppakken en de gevolgen uitwerken.

Het kabinet stelde na de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's de contourennota 'Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg' op. Daarin staat toekomstig beleid. We herkennen de onderwerpen die we hierboven noemen, in de contourennota. Deze nota wordt later in 2023 in de Tweede Kamer besproken.

In de begroting voor 2024 werken we de accenten in de programma's crisisbeheersing en brandweerzorg overzichtelijk uit. We denken dat we hiermee ook in 2024 de juiste stappen zetten om te zorgen voor veiligheid in onze regio, samen met partners en inwoners. Wij doen dat met volle overgave!

Petra de Kam
Directeur

2 Inleiding

Een pandemie, de oorlog in Oekraïne, een asielcrisis, de energietransitie, klimaatverandering met effect op onze basistaken en duurzaamheidsvraagstukken: onze wereld verandert snel. Ontwikkelingen en uitdagingen op allerlei terreinen volgen elkaar snel op. Kenmerken van die veranderingen zijn de snelheid, de impact, de grote dynamiek en soms ook de onvoorspelbaarheid. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) moet vooruitkijken en vooruitlopen op die ontwikkelingen, zodat we voorbereid zijn om het effect van mogelijke risico's op de fysieke veiligheid van onze inwoners te verkleinen.

In 2021 stelden we onze visie 2025 vast, waarin we aangeven dat we ons moeten voorbereiden op de toekomst. Die is onzeker en vraagt van VRBZO dat we onze kennis en vaardigheden aanpassen, zodat we kunnen omgaan met de 'ongekende crisis'. Dat betekent leren meeveranderen met de samenleving; als professional, als organisatie en als mens. Maar ook: blijven doen waar we al goed in zijn en behouden waar onze kracht ligt. De veranderingen in de maatschappij brengen andere vragen over veiligheid met zich mee. Ze leiden tot andere verwachtingen bij gemeenten, partners en onze inwoners en bedrijven. Kunnen we omgaan met deze vragen, zoals we nu werken? Kunnen we de verwachtingen waarmaken met onze huidige producten en diensten? En met onze huidige kennis en expertise?

Na het vaststellen van de visie in 2021, bouwen we in 2024 verder aan VRBZO. De ontwikkelingen die we oppakken, zien we ook landelijk terug. In deze begroting lichten we toe wat we bij iedere ontwikkeling willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen.

Naast de algemene inhoudelijke ontwikkelingen, zijn er 3 financiële ontwikkelingen belangrijk:

1. het effect van de inflatie op onze organisatie;
2. extra budget voor crisisbeheersing;
3. het effect van de herijking van het gemeentefonds op de verdeelsleutel.

Samen met de algemene ontwikkelingen bespreken we die in deze begroting. Daarnaast zien we dat op het domein van brandweerzorg (financiële) uitdagingen ontstaan komende jaren. Dit komt onder andere door de landelijke opgave om het stelsel van de brandweer toekomstbestendig te maken en regionale uitdagingen op het gebied van vakbekwaamheid, huisvesting en voldoende robuuste brandweer.

De begroting van 2024 bestaat uit meer onzekerheden dan andere jaren, door alle gebeurtenissen. De bestrijding van grote crises heeft gevolgen voor de activiteiten van onze organisatie. Daarnaast hebben we te maken met hoge en schommelende inflatie en grillige cao-besprekingen. Dat maakt het lastig om een betrouwbare inhoudelijke (financiële) vooruitblik op te stellen.

3 Algemene ontwikkelingen

3.1 Ongekende crisis

In onze visie is veel aandacht voor de ‘ongekende crisis’. De afgelopen periode hebben we zelf een aantal van deze crises ervaren. Met de coronacrisis, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en crisisnoodopvang zijn er in 3 jaar tijd 3 crises geweest. Die hadden veel impact op de maatschappij en op onze organisatie. In dezelfde periode vonden ook traditionele, grote incidenten plaats, zoals natuurbranden in de Peel. We weten nog niet hoe lang we de impact van deze crises merken in onze organisatie. Wel zien we dat de rijksoverheid vaker de veiligheidsregio’s inzet bij crises. In 2024 (en de jaren daarna) moeten we flexibel zijn om de inzet bij crises op te vangen. Ook al weten we nog niet hoe die crises eruitzien. Maar we weten zeker dat ze impact gaan hebben op de organisatie.

3.2 Contourennota ‘Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg’

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) werkt aan de contourennota ‘Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg’. Aanleiding van deze nota was de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio’s door de commissie Muller. In de contourennota staan acties om verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweerzorg te vernieuwen en veranderen. De inhoud van de contourennota sluit aan bij onze visie. De Tweede Kamer bespreekt de inhoud van de contourennota in 2023.

Voordat de Kamer de inhoud bespreekt, krijgen veiligheidsregio’s al een extra structurele rijksbijdrage van JenV. Ze kunnen hiermee het domein crisisbeheersing en informatiemanagement versterken. Met een brede doeluitkering (BDUR) stelt het Rijk dit (landelijk) extra budget beschikbaar. Het bedrag loopt op van €46 miljoen in 2023 tot €83 miljoen in 2026. We weten welk deel van de extra middelen voor VRBZO is bestemd in 2023. We verwachten een structurele stijging van ongeveer €1,4 miljoen. De jaren daarna zal het bedrag stapsgewijs toenemen, maar we weten nog niet met hoeveel. Als de verhouding ten opzichte van de totale verhoging gelijk blijft, komen we in 2024 op een extra bijdrage van ongeveer €1,7 miljoen. Dit loopt op tot een structurele bijdrage van ongeveer €2,5 miljoen voor crisisbeheersing in 2026. Wanneer wij de besteding van de budgetten begroten, houden we rekening met de beoogde besteding van het ministerie.

3.3 Financiële onzekerheid

3.3.1 Macro-economische situatie

In 2022 en 2023 is de inflatie hoger dan gemeenten vooraf compenseerden met de indexering van de gemeentelijke bijdrage. In het najaar van 2022 bespraken we met het Dagelijks Bestuur hoe we hier het beste mee om kunnen gaan. Besloten is toen om zodra de nieuwe cao in 2023 is vastgesteld, een begrotingswijziging voor 2023 van de gemeentelijke bijdrage op te stellen. In die wijziging nemen we alle onderdelen van de structurele kostenstijging mee. Inmiddels is dit voorstel gereed en verwerkt tot een begrotingswijziging. Deze wijziging leggen we gelijktijdig met deze Begroting 2024 voor aan de gemeenteraden met een zienswijzeprocedure. De inhoud van de wijziging is ook als bijlage aan deze Begroting 2024 toegevoegd, zie bijlage 9.

Kaders besluitvorming indexering
In het bestuur is aanvullend gesproken over de mate waarin we binnen de afgesproken kaders handelen met het voorstel over aanvullende indexering. Wat betreft dit voorstel zijn twee kaders relevant:

1. Hoe komen we tot een voorstel over indexering?
2. Hoe besluiten we over een voorstel over indexering?

Ad.1: Wat betreft de manier waarop we komen tot een voorstel over indexering zijn de afspraken in de notitie *Actualisatie Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR* relevant. Deze notitie is in december 2022 vastgesteld in het Algemeen Bestuur. Samengevat beschrijft de notitie dat we jaarlijks bij de kadernota een voorstel voor indexering maken, gebaseerd op indexeringspercentages van het Centraal Planbureau. Deze methode passen we ook steeds toe. Er wordt daarnaast in het beleid ook ruimte geboden voor aanvullende indexering. Hierover staat in de notitie:

> "Indien blijkt dat de 4GR als gevolg van deze methodiek met structureel nadelige effecten worden geconfronteerd, dan kan de GR aan het eigen bestuur een voorstel doen ter compensatie van deze nadelige effecten."

Het past daarmee binnen de kaders om een voorstel te doen voor aanvullende verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Ook eerder hebben we van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, bijvoorbeeld toen pensioenkosten hard stegen.

Ad. 2: Wat betreft de manier waarop we besluiten over een voorstel tot indexering beschrijft onze Gemeenschappelijke Regeling dat begrotingswijzigingen die tot een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage leiden, voor zienswijze moeten worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Die procedure stellen we voor te volgen.

Aan beide kaders wordt daarmee voldaan.

3.3.2 Algemene inhoudelijke onzekerheden

Er zijn ontwikkelingen binnen VRBZO, die te onzeker zijn om daar nu al op te anticiperen in de begroting. We benoemen ze wel in de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen, want het gaat om inhoudelijk en financieel grote onderwerpen. En ze zullen meerdere jaren invloed hebben op de organisatie.

Verloop vrijwilligers
De afgelopen jaren hebben we veel verloop van vrijwilligers gehad. Dat leidde tot een hogere instroom van nieuwe vrijwilligers. Dat betekende voor ons hogere kosten, onder andere bij vakbekwaamheid om de mensen op te leiden. De landelijke trend is dat deze ontwikkeling zich doorzet en zelfs erger wordt. De periode dat een brandweervrijwilliger actief is, daalt. We moeten sneller nieuwe vrijwilligers zoeken, om paraat te kunnen blijven. Wij zien in onze regio een afvlakking van de uitstroom. Het is onzeker hoe dit zich in de toekomst ontwikkelt. We proberen actief onze vrijwilligers te boeien en aan ons te binden, onder andere met hulp van de posthoofden.

Vakbekwaamheid
Veel verloop van brandweerpersoneel en omgaan met nieuwe technieken zorgen voor druk op het opleidingsbudget. Denk bij nieuwe technieken aan (nieuwe) specifieke vaardigheden om natuurbranden te bestrijden en bestrijden van incidenten waarbij oude technieken niet voldoen (bijvoorbeeld hulpverlening bij elektrische auto's, brand in installaties voor zonnepanelen, etc.). Maar ook omgaan met wetgeving die verandert, zoals de Omgevingswet, vraagt om opleiding en training van medewerkers die adviseren over (brand)veiligheid.

2e loopbaanbeleid beroepsbrandweer
Medewerkers die vanaf 2006 in dienst kwamen bij de beroepsbrandweer, werken in principe maximaal 20 jaar in een repressieve functie. De eerste medewerkers begonnen daarom in 2021 met de voorbereidingen voor hun 2e loopbaan. De kosten voor deze medewerkers zijn nog beperkt. We deden toezeggingen, die vooral waardevol waren voor de medewerker. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om een jaar parttime te werken of een terugkeergarantie voor een jaar. Oplossingen, waardoor een medewerker relatief veilig een eigen bedrijf kan starten of ergens anders ervaring op kan doen. Maar ze kostten de organisatie weinig. We verwachten wel extra kosten te moeten maken, maar we hebben nog geen uitgebreide ervaringscijfers om die te onderbouwen.
We zien andere regio's bedragen opnemen in hun begroting tot €70.000 per medewerker of een bedrag van €750.000 reserveren. Als we kijken naar de cijfers van nu, denken we dat dit voor VRBZO nog niet nodig is. We bekijken dit periodiek en stellen ons beleid bij als er aanleiding voor is.

We dachten dat de daling van de FLO-kosten groter zou zijn dan de kosten voor het 2e loopbaanbeleid. Zodat de kosten van het nieuwe beleid, die van het oude beleid konden vervangen. Inmiddels weten we dat de FLO-kosten nog tot ten minste 2028 op het huidige niveau blijven. In elk geval tot dat jaar stijgen de kosten per saldo.

Op verzoek van de sector en sociale partners doet de Universiteit van Maastricht onderzoek naar de regeling en naar mogelijkheden om de regeling aan te passen. Het onderzoek startte in 2022 en duurt 4 jaar. Tijdens het onderzoek moeten de medewerkers wel een plan voor een 2e loopbaan maken, maar ze hoeven de organisatie nog niet te verlaten. Ook in de begroting van 2024 gaan we nog uit van beperkte meerkosten voor omscholing.

Huisvesting en onderhoud kazernes
VRBZO huurt de kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over onderhoud. Het onderhoudsniveau van de kazernes op het juiste niveau krijgen en houden is al een grote uitdaging. Daarnaast moeten de kazernes voldoen aan de eisen voor arbeidsveiligheid. Eerste schattingen voor 2027 en daarna, laten een tekort zien. Ook moeten we de kazernes meer duurzaam maken, om te voldoen aan de normen voor duurzaamheid van overheidsgebouwen. We hebben nog geen beeld van de kosten hiervan. Daar moeten we afspraken over maken met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes. Omdat we op lange termijn een tekort verwachten voor het onderhoud van de kazernes, zien we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

Energieprijzen
Sinds de herfst van 2021 stijgen de energieprijzen hard. Als deze prijzen (of een deel daarvan) blijven stijgen, heeft dat gevolgen voor onze begroting. We hebben in totaal €800.000 begroot voor energie, waarvan €500.000 voor gas en stroom. Onze prijzen staan vast tot en met eind 2023. Begin 2023 daalden de energieprijzen weer, maar het is onzeker hoe dit zich ontwikkelt. Ook houden we er rekening mee, dat we vanaf 2024 geen langlopend energiecontract met vaste prijzen meer kunnen afsluiten. Dan krijgen we meer wisselde prijzen. We blijven de prijsontwikkeling van energie daarom volgen. Voor de begroting van 2024 nemen we aan dat de standaard indexering, en eventuele aanvullende indexering in 2023, voldoen.

Loonkosten vrijwilligers
De Wet normalisering rechtpositie ambtenaren (WNRA) is uitgesteld voor medewerkers van veiligheidsregio's. Door te kijken naar landelijke gemiddelden, namen we aan dat de kosten konden oplopen tot €1.500.000 per jaar. Inmiddels weten we dat onze regio minder nadeel heeft dan andere regio's. Het financiële nadeel zal daarmee ook lager uitkomen. Er wordt landelijk nog onderzoek gedaan naar het effect van de invoering en naar manieren om daar invloed op uit te oefenen. Daarom zijn de ontwikkelingen rondom de invoering van de WNRA voor vrijwilligers nog onzeker. We kunnen ze dan ook nog niet noemen in de begroting van 2024.

Informatiebeveiliging (cybersecurity)
De afgelopen jaren stegen de risico's en kosten bij een data- of beveiligingslek flink. De kosten bestaan bijvoorbeeld uit boetes en herstel na een lek of uit kosten voor de uitval en herstart van de operatie. Dit zijn vooral incidentele kosten. Naast deze risico's zien we rondom informatiebeveiliging een sterke stijging van de structurele kosten op ons afkomen. De minister besluit binnenkort of en vanaf wanneer veiligheidsregio's tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Onze informatieveiligheid moet dan een hoger volwassenheidsniveau hebben. Het niveau van volwassenheid geeft aan hoe veilig informatie is, waarbij 0 het laagste en 5 het hoogste niveau is. Op dit moment scoren wij meestal niveau 2. Wanneer we horen tot de vitale infrastructuur, moeten alle onderdelen van onze organisatie volwassenheidsniveau 4 hebben. We verwachten dat de financiële gevolgen tussen de € 0,1 miljoen en € 0,5 miljoen liggen. Dat zou betekenen dat ook de structurele kosten stijgen. Maar dat is nog onzeker, want het niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie. We weten ook nog niet of we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. En of het Rijk hieraan extra zal bijdragen.

Naast de onderwerpen die we hierboven noemen, gaat ook de Wet open overheid in combinatie met het besluit digitale toegankelijkheid tot structurele meerkosten leiden. We berekenen nog hoeveel meerkosten. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het Rijk. Deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

4 Opbouw gemeentelijke bijdrage en investeringsbegroting

4.1 Indexering

VRBZO stelt voor de gemeentelijke bijdrage voor 2024 met 4,28% te indexeren. We baseren dit voorstel op de index voor de loonvoet voor de sector overheid en de index voor de prijs voor overheidsconsumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2023 van het Centraal Planbureau[1].

Kentgetal jaarschijf 2024	Wegingsfactor	Indexeringspercentage
Loonvoet sector overheid	62,50%	3,30%
Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)	37,50%	5,90%
Gewogen indexpercentage		**4,28%**

Indexering rijksuitkering
De afgelopen jaren heeft het Rijk elk jaar haar uitkering geïndexeerd. De omvang van deze indexering wordt altijd pas tijdens het begrotingsjaar bekend. In de begroting nemen we daarom steeds aan dat de indexering van de rijksuitkering gelijk is aan die van de gemeentelijke bijdrage.

Indexering overige inkomsten
We hebben niet veel overige inkomsten. Vaak zijn er specifieke afspraken over indexering voor gemaakt, of de inkomsten zijn precies kostendekkend. We indexeren ze daarom niet in de begroting, maar verwerken de indexering zodra de omvang bekend is.

Indexering loonkosten
De ontwikkeling van de loonkosten voor 2024 is nog onbekend. De huidige cao is in 2024 niet meer geldig. VRBZO gaat daarom voor de begroting van 2024 uit van een gelijke verhoging van de loonkosten, als er via indexering beschikbaar komt.

Indexering overige kosten
Voor de overige kosten reserveren we een budget in de begroting. Waar nodig passen we daarmee indexeringen toe. We reserveren een bedrag per programma, waardoor we de echte verhoging van individuele budgetten als administratieve wijziging kunnen uitvoeren. We hoeven dan niet steeds goedkeuring te vragen aan het bestuur.

In de begroting indexeren we voor overige kosten hetzelfde percentage als de indexering van de gemeentelijke bijdrage.

4.2 Loonontwikkeling

Loonkosten vormen het grootste deel van onze kosten. Vooral door medewerkers die we zelf in dienst hebben en voor de exploitatie van de meldkamer brandweer, samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN). Inclusief deze kosten voor het personeel van de meldkamer, zijn 62,5% van onze kosten loonkosten. Deze kosten beïnvloedt VRBZO deels zelf.

[1] Macro Economische Verkenning (MEV) 2023 | CPB.nl

Bijvoorbeeld door de hoeveelheid medewerkers die we inzetten, het functieniveau waarop we medewerkers inzetten en specifieke afspraken over de beloning van medewerkers. De basis van onze lonen wordt bepaald door de hoogte van de cao-lonen en de ontwikkeling van sociale premies. Hierop heeft onze organisatie geen invloed.

Vanuit gemeenten ontvangen we elk jaar een indexering voor stijging van prijs- en loonkosten. Deze indexering is gebaseerd op een prognose van het Centraal Planbureau en wordt ongeveer 1,5 jaar voor de start van het begrotingsjaar bepaald. De echte kostenstijging wijkt daarmee altijd af van de indexering die we van gemeenten ontvangen. Op zich is dat geen probleem; een tegenvaller in het ene jaar wordt vaak gecompenseerd door een meevaller in een ander jaar. Daarnaast spraken we met gemeenten af dat we een aanvullende verhoging voorstellen, als we structureel nadelige effecten verwachten. Afgelopen jaren werkte de methode goed. In 2018 en 2019 constateerden we dat de stijging van de pensioenpremies onvoldoende werd gecompenseerd via indexering. Gemeenten gaven daar toen een aanvullende bijdrage voor. Ook in 2023 gaan we een aanvullende verhoging voorstellen. Dat komt door de ongebruikelijk hoge inflatie en cao-loonkostenstijging.

In de kadernota en de begroting gaan we ervan uit dat de ontwikkeling van de loonkosten gelijk opgaat met de indexering die we ervoor ontvangen. Ook voor 2024 hanteren we dat uitgangspunt. Maar de macro-economische omstandigheden zijn veel onzekerder dan andere jaren. Als het nodig is, komen we daarom in 2023 of 2024 met een voorstel om de indexering aan te passen.

4.3 Bijstelling incidentele gemeentelijke bijdrage van €600.000

In de begroting van 2023 staat een incidentele gemeentelijke bijdrage van €600.000 voor 2024. Met dit bedrag wilden we de vertraging inhalen, die tijdens de coronacrisis ontstond bij het realiseren van de visie 2025. Zoals we schreven in hoofdstuk 3.2, krijgen we een extra structurele bijdrage van het Rijk om het domein crisisbeheersing en informatiemanagement te versterken. We zijn hier ook al mee gestart. €400.000 van de extra incidentele middelen voor 2024 hebben we daarom niet meer nodig. We vragen dat bedrag niet meer aan in de begroting van 2024. Het deel van de middelen dat bedoeld was voor Fieldlab en de doorontwikkeling van de organisatie vragen we nog wel aan, samen €200.000.

De doorontwikkeling is nog belangrijker geworden. Klaar zijn voor de toekomst vraagt iets van alle collega’s van VRBZO. Ze moeten zichzelf verder ontwikkelen, competenties en vaardigheden aanleren, flexibel zijn en loslaten wat altijd zo gewoon was (of wat ze altijd al deden), maar niet langer werkt. Daarom gaan we verder ontwikkelen, wat we al op diverse plekken hebben opgestart. Waarbij we als eerste vooral kijken naar onze producten en diensten: wat leveren wij aan de samenleving? Die producten gaan we vervolgens analyseren. Denk bijvoorbeeld aan ‘zorgen voor een gezonde, duurzame en veilige leefomgeving’. Welke processen horen daarbij? Hoe lopen die processen? Wie zijn er allemaal mee bezig? Is dat versnipperd? Kan het effectiever?

Zo groeien we toe naar stevige dienstverlening vanuit crisisbeheersing en brandweerzorg. Onze sector bedrijfsvoering ondersteunt die dienstverlening. Met als belangrijkste fundament het ‘zicht op risico’s’. Als we die slag kunnen maken, zijn we in 2025 een organisatie die op een juiste manier reageert op wat er in de samenleving gebeurt. En een organisatie die blijft investeren in medewerkers, zodat zij met plezier en trots bijdragen aan ‘zorg voor veiligheid’. We brengen partners bij elkaar, starten netwerken op en onderhouden die netwerken. En natuurlijk blijven we de organisatie die noodsituaties voorkomt en bestrijdt.

4.4 Samenvatting: Gemeentelijke bijdrage 2024

De gemeentelijke bijdrage voor 2024 is in de basis gelijk aan die van 2023, met de volgende aanpassingen:

1. We stellen een indexering van 4,28% voor.
2. We stellen een incidentele verhoging voor het jaar 2024 voor van €200.000.

Gelijktijdig met deze Begroting 2024 is ook een begrotingswijziging voor de 2023 opgesteld waarin de gemeentelijke bijdrage wordt verhoogd met €3.115.104.

Van 2021 tot 2024 ontvangen gemeenten vanuit het Rijk een bedrag voor externe veiligheid, direct in het gemeentefonds. In de begroting voor 2022 stemde het bestuur daarom in met een verhoging van de bijdrage voor omgevingsveiligheid. Die verhoging is gekoppeld aan de termijn van 4 jaar waarvoor gemeenten de uitkering ontvangen. We gaan daarom voor nu uit van een bijdrage die doorloopt tot en met 2024. In totaal komt de gemeentelijke bijdrage voor 2024 daarmee uit op € 51.303.014.

Onderwerp	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2023 primair,	€ 46.339.376	€ 153.445	€ 46.492.821
Waarvan incidenteel	-€ 600.000		-€ 600.000
Aanvullende indexering	€ 3.115.104		€ 3.115.104
Subtotaal 2023	€ 48.854.480	€ 153.445	€ 49.007.925
Indexering 4,28%	€ 2.088.529	€ 6.560	€ 2.095.089
Tijdelijke verhoging 2023 - 2024	€ 200.000		€ 200.000
Gemeentelijke bijdrage 2024	**€ 51.143.009**	**€ 160.005**	**€ 51.303.014**

Uitsplitsing indexering	Wegingsfactor	Indexeringspercentage	Totaal
Waarvan loonkosten uit indexering	62,50%	3,30%	€ 1.010.788
Waarvan prijzen	37,50%	5,90%	€ 1.084.300
Totaal		**4,28%**	**€ 2.095.088**

5 Programma's

5.1 Inleiding

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost maakt de samenleving veiliger. Ons doel is om mensen en bedrijven bewust te maken van risico's in hun omgeving. Zodat ze beseffen dat ze incidenten en rampen vaak zelf kunnen voorkomen. Om dat te bereiken kijken we verder dan vandaag. We bereiden ons voor op de toekomst. We leren van het verleden, werken nu aan veiligheid en willen meer weten over de risico's van morgen. Iedereen krijgt voor de eigen situatie een antwoord op de vraag: 'Wat kan IK doen voor mijn veiligheid en die van mijn omgeving?'.

Ons doel bereiken we door iedereen die over veiligheid gaat met elkaar te verbinden. Veiligheid is namelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid: van ons, onze netwerkpartners, gemeenten, bedrijven, instellingen en burgers. Door het netwerk rondom veiligheid sterker te maken, de samenwerking op te zoeken en kennis met elkaar uit te wisselen, zorgen we samen voor een veilige regio. En gaat het toch mis? Dan bestrijden we snel en efficiënt het incident, waardoor we schade en leed zoveel mogelijk beperken. Incidentenbestrijding en crisisbeheersing zijn pure noodzaak voor de continuïteit van de samenleving. We kunnen niet alles voorkomen, maar zorgen er bij incidenten wel voor dat het dagelijkse leven weer zo snel mogelijk opgepakt kan worden.

Dit vraagt van VRBZO dat we alert zijn: wat vandaag veilig is, kan morgen ineens anders zijn. Een brand of een ongeval lijken vaak onschuldig, maar kunnen soms verstrekkende gevolgen hebben voor de omgeving en de infrastructuur. We zijn een deskundige partner die veiligheid bevordert, risico- en informatiegericht werkt, kansen grijpt om te innoveren en vragen beantwoordt, die mensen over veiligheid hebben. Laagdrempelig en oplossingsgericht. We willen mensen enthousiast maken en overtuigen om tot actie over te gaan. We zijn daarom niet belerend, maar motiveren en verbinden met onze adviezen. Door samen te werken met onze (nieuwe) partners ervaren we de kracht van het collectief: samen zorgen we voor veiligheid in Zuidoost-Brabant.

We clusteren onze activiteiten in 2 programma's: brandweerzorg en crisisbeheersing.

<u>Brandweerzorg</u>
Brandweerzorg is in omvang het grootste programma, met verschillende taken. Allereerst zetten we volop in op risicobeheersing via preventie. Daarvoor geven we voorlichting en adviseren (en controleren) we gebouwen en evenementen op (brand)veiligheid. Ook adviseren we gemeenten over de inrichting van de ruimtelijke omgeving, vanuit een breed veiligheidsperspectief. En gebeurt er toch iets, dan bestrijden we het incident. We blussen branden en redden mens en dier uit onveilige situaties, bijvoorbeeld na een ongeval of extreem weer. Hiervoor hebben we diverse specialistische voertuigen en leiden we ons brandweerpersoneel op. Zodat ze vakbekwaam zijn en op ieder moment van de dag paraat en beschikbaar om een incident te bestrijden.

<u>Crisisbeheersing</u>
Het programma crisisbeheersing bestaat uit activiteiten van Bevolkingszorg, de GHOR (= de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en Crisisbeheersing. Bevolkingszorg ondersteunt de gemeenten bij hun belangrijke rol in de gemeentelijke crisisbeheersing. Bijvoorbeeld om te communiceren over het incident of de crisis en om betrokkenen op te vangen. Ook zorgt Bevolkingszorg voor een overdracht van taken na de bestrijding van het incident. Als de hulpdiensten klaar zijn met hun inzet, moeten gemeenten vaak nog veel doen. Bijvoorbeeld interne en/of externe onderzoeken begeleiden of schade inventariseren en afwikkelen.

De GHOR coördineert de samenwerking tussen de verschillende geneeskundige diensten (GGD, meldkamer ambulancezorg, ambulancedienst, ziekenhuizen, huisartsen en het Rode Kruis), tijdens grote ongevallen en rampen. Samen vormen ze dan één hulpverleningsketen. Dreigt er gevaar voor mens en/of milieu tijdens een ramp of crisis? Dan is de GHOR het aanspreekpunt van de geneeskundige zorgketen voor het openbaar bestuur en voor de andere hulpverleningsketens zoals brandweer, politie en bevolkingszorg. Tot slot is de GHOR verantwoordelijk voor de coördinatie en regie van de hele acute en niet-acute zorgketen.

Crisisbeheersing leidt en coördineert de bestrijding van complexe incidenten. Vaak zijn daar meerdere hulpdiensten en de gemeente bij betrokken. Soms, vooral bij grote incidenten, gebeurt dit vanuit de GRIP-structuur (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure). Samen zorgen we ervoor dat de situatie zo snel mogelijk stabiel en veilig is, zodat we terug kunnen naar de dagelijkse gang van zaken.

Het domein crisisbeheersing is de afgelopen jaren flink in ontwikkeling. Dat komt onder andere door verschillende crises en de evaluatie van de Wet veiligheidsregio’s. Ook VRBZO gaat mee in deze ontwikkeling. We willen weten welke risico’s op ons afkomen en ons hier beter op voorbereiden. Daarvoor richtten we een ‘planningsstaf’ in: een groep medewerkers, die dreigingen identificeert, beoordeelt en hierop anticipeert. Dat doen ze samen met andere hulpdiensten en partners. Alles om te voorkomen dat de maatschappij ontwricht raakt door een groot incident, een ramp of een crisis.

5.2 Programma Brandweerzorg

Brandweerzorg 2024

VeiligheidsRegio Brabant-Zuidwest

Met welke producten?

Voorlichten van inwoners
Brandveilig Leven (VRBZO) voor 21 gemeenten

Advies brandveiligheid aan bevoegd gezag
1.350 adviezen

Advies en toezicht bij evenementen
- 500 adviezen kleine evenementen (A-B)
- 20 grote en middelgrote evenementen

Integrale controle acties
40 interventie controle-acties (BITE, PIT, KIT en DIT)

Controle brandveiligheid
1.850 controles

Brand bestrijden
3.000 incidenten

Hulp verlenen
2.700 incidenten

Gevaarlijke stoffen

Water-ongevallen

Incident-onderzoek
50 onderzoeken

Wat willen we bereiken en waarin ontwikkelen we?

Ontwikkelingen
- Duurzame inzetbaarheid / 2e loopbaan
- Vrijwilligheid
- Herijking beroepsbrandweer
- Vroegpensioen brandweer (FLO)
- Toekomstbestendig brandweerstelsel

Robuust & paraat
- 115 medewerkers repressieve beroepsdienst
- 750 vrijwilligers
- Vanuit 37 brandweerposten
- 75 specialistische brandweervoertuigen (tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, etc)
- 160 overige brandweervoertuigen
- Landelijke ondersteuning

Verloop vrijwilligers < 7%

Landelijke afspraken over bijstand

Bezetting (roosterlijn / planning) > 95%

Ontwikkelingen
- Brandweerrisicoprofiel als basis voor visie op kerntaken
- Dekkingsplan brandweer op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden
- Behapbare basis-brandweerzorg

Snel en flexibel
- Onze adviezen op tijd
- Onze adviezen zijn risicogericht

% 1e voertuig binnen normtijd > 70%

% Adviezen binnen normtijd > 90%

Ontwikkelingen
- Risicogerichte advisering t.a.v. Omgevingswet en energietransitie
- Vakbekwaamheid medewerkers
- Informatiegestuurde brandweerzorg (risico's beheren en incidenten bestrijden)
- Duurzaam investeren in materiaal en middelen
- Toekomst brandweerzorg in Nederland

Professioneel (vakkundig en correct)
- Vakkundig personeel
- Gecertificeerd materieel en materiaal
- Klant staat centraal bij advies: risicogericht en integraal
- Heldere voorlichting en handelingsperspectieven

% Aanwezigheid bij oefeningen > 80%

% Materieel gekeurd en gecertificeerd > 95%

Waarom doen we dit?

Zorg voor veiligheid

- Minder incidenten
- Minder slachtoffers
- Minder schade
- Continuïteit van de samenleving

5.2.1 Ontwikkelingen Brandweerzorg

Robuust en paraat

2e loopbaan / duurzame inzet repressieve beroepsbrandweer[2]

Medewerkers die vanaf 2006 in dienst kwamen bij de beroepsbrandweer, werken in principe maximaal 20 jaar in een repressieve functie. Deze groep medewerkers moet op tijd een 2e loopbaan voorbereiden. De eerste medewerkers begonnen daar in 2021 mee. We ondersteunen en begeleiden repressieve beroepsmedewerkers ondersteunen in en begeleiden bij het traject naar een 2e loopbaan.

Tegelijk moeten we de capaciteit van de beroepsdienst op peil houden om de paraatheid te borgen. Momenteel is de uitstroom van de repressieve beroepsdienst nog beperkt, maar mede door het 2e loopbaanbeleid, de FLO-regeling en de aantrekkelijke arbeidsmarkt zien we dat het steeds lastiger wordt om nieuwe reeds opgeleide beroepsbrandweermensen aan te trekken. Dit betekent dat we onder andere zelf nieuwe medewerkers op moeten gaan leiden.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

Medewerkers die voor 2006 in dienst kwamen bij de beroepsbrandweer, hebben recht op een vorm van vroegpensioen. Deze regeling noemen we de FLO-regeling, waarbij FLO staat voor Functioneel Leeftijdsontslag. Om de kosten van deze regeling te dekken, vormden we een voorziening. De werkelijke kosten van de regeling komen ten laste van die voorziening. Lastig hierbij is dat de FLO-regeling gebruik maakt van en beïnvloed wordt door verschillende fiscale regelingen. De afgelopen jaren waren er meerdere keren grote schommelingen in de verwachte kosten van de FLO-regeling. We volgen die ontwikkeling goed en laten ons door externe specialisten adviseren. Als het kan werken we samen met andere veiligheidsregio's.

Vrijwilligheid (verloop vrijwilligers) [2]

Het blijft een uitdaging om voldoende vrijwilligers te vinden voor onze posten, vooral in de kleine kernen. Daarom blijven we samen met gemeenten actief nieuwe vrijwilligers werven. Deze aanpak was afgelopen jaren een succes, er kwamen bijna 100 nieuwe vrijwilligers bij. In Nederland zien we tegelijk dat vrijwilligers korter bij de brandweer blijven. Binnen onze regio valt het nog mee. Maar we blijven zoeken naar nieuwe vrijwilligers voor diverse posten. De komende jaren houden we goed in de gaten hoeveel mensen we nodig hebben. En we blijven proberen om onze vrijwilligers te binden en boeien en zo onze paraatheid te borgen.

Herijking beroepsbrandweer

In 2022 startten we met het toekomstbestendig maken van onze repressieve beroepsdienst. De repressieve beroepsdienst is belangrijk in de stedelijke gebieden Helmond en Eindhoven. En ze zorgen in de rest van de regio voor paraatheid, vakbekwaamheid en spreiding van de eenheden. We zien onder andere door de krappe arbeidsmarkt dat het steeds lastiger is om vakbekwame mensen te houden en nieuwe medewerkers aan te trekken. Naast deze inhoudelijke thema's, investeren we in leiderschap bij de beroepsdienst en kijken we naar de formatie, organisatie en structuur.

Daarnaast zijn er veel ontwikkelingen in de stedelijke gebieden. De regio Zuidoost-Brabant is een groeiregio in Nederland. Vooral in de steden neemt de drukte toe en groeit de bevolking en bedrijvigheid. Er wordt volop gewerkt aan (her)ontwikkeling van wijken, hoogbouw en bedrijventerreinen, om alle mensen en bedrijven te kunnen huisvesten. Dat betekent ook meer druk op de brandweer in het stedelijk gebied. We onderzoeken in hoeverre de omvang van de huidige beroepsbrandweer past bij de uitdagingen van die groei.

[2] Zie ook paragraaf 3.3

Toekomstbestendig Brandweerstelsel

Het huidige brandweerstelsel bestaat uit een mix van vrijwilligers en beroepsbrandweer. Alle brandweermensen hebben in principe dezelfde taken en opleidingseisen. Door Europese en internationale regels en jurisprudentie moet deze situatie veranderen. Een landelijke stuurgroep gaat het brandweerstelsel toekomstbestendig maken en werkt daarvoor verschillende thema's uit. Bijvoorbeeld de beschikbaarheid van de vrijwilliger, slagkracht en paraatheid.

Snel en flexibel

Risicoprofiel en visie op de kerntaken

We gaan een nieuw risicoprofiel voor brandweerzorg opstellen. Dat moet een integraal en dynamisch profiel worden. Het risicoprofiel vormt de basis voor het maken van samenhangende en afgewogen keuzes in maatregelen die risico's verkleinen. Daarover adviseren we bijvoorbeeld de gemeenten. Omdat dit traject langere tijd in beslag zal nemen gaan we op korte termijn eerst een grofmazig 'basisrisicoprofiel' opstellen. We kunnen dan de visie op de repressieve kerntaken uitwerken. Dit risicoprofiel is daarnaast ook nodig om op termijn de juiste keuzes te kunnen maken voor (vervangings)investeringen.

Dekkingsplan en gebiedsgerichte opkomsttijden

De brandweer moet volgens de Wet veiligheidsregio's elke 4 jaar een dekkingsplan vast laten stellen. Hiermee leggen we verantwoording af over de opkomsttijden van de 1^{e} tankautospuiten. De looptijd van het huidige dekkingsplan is 2019 tot 2023. Een nieuw dekkingsplan gaan we opstellen op basis van de nieuwe landelijke methodiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. Dat dekkingsplan is dan weer de basis voor incidentbestrijding, en de kosten en investeringen die daarbij horen. Heeft het aangepaste dekkingsplan financiële effecten? Dan verwerken we die in de begroting voor 2025, of we bieden het bestuur een begrotingswijziging aan.

Behapbare basis

Brandweer Brabant-Zuidoost vertaalde de visie van VRBZO naar de eigen taken: welke taken kunnen brandweermannen- en vrouwen in de toekomst nog doen? Incidenten worden complexer en vragen soms meer specialistische kennis en vaardigheden. Onder andere de energietransitie en klimaatverandering zorgen voor andere soorten incidenten. Daar zijn vaak specifieke kennis, vaardigheden en middelen voor nodig. Bijvoorbeeld voor de beheersing van natuurbranden. Door flexibel op te treden, zorgen we dat al onze eenheden de klussen kunnen overzien. Als het nodig is zetten we extra specialismen in, verdelen we specialismen over de regio of werken we samen met andere regio's.

Professioneel (vakkundig en goed)

Bij ons advies over de Omgevingswet en veilige energietransitie, rekening houden met de risico's

We kijken naar het risico, en minder naar de regel. Met de Omgevingswet kunnen gemeenten en provincie meer ruimte bieden aan ontwikkeling en beheer van de leefomgeving. Ook VRBZO bereidt zich daarop voor, samen met gemeenten en andere partners. Aan de Omgevingstafel proberen we al te zorgen voor veiligheid, zodat belanghebbenden in vroeg stadium weten waar ze aan toe zijn. Het gaat vaak om ingewikkelde adviesaanvragen, waarbij we alle onderdelen van risico- en crisisbeheersing moeten meenemen. Daarom investeren we in de kennis en vaardigheden van onze mensen. Daarnaast brengen we processen en ICT-systemen op orde, zodat het adviesproces goed loopt.

De energietransitie is nodig in de strijd tegen klimaatverandering. De afgelopen jaren zagen we steeds meer nieuwe innovatieve manieren van energieopwekking en -opslag. Deze relatief nieuwe technieken zorgen ook voor nieuwe vragen

over veiligheid. We verwachten dat we meer adviesaanvragen krijgen, die met de energietransitie te maken hebben en impact hebben op (brand)veiligheid. Denk daarbij aan grootschalige opslag van batterijen, buurtbatterijen, zonnevelden, windmolens en gebruik van waterstof. Dit zijn relatief nieuwe energiedragers die nieuwe risico's in de (bebouwde) omgeving brengen en specifiek advies nodig hebben.

Vakbekwaamheid

We zetten onze repressieve brandweermedewerkers pas in als ze voldoen aan de landelijke opleidingseisen. Daarnaast moeten ze hun kennis en vaardigheden onderhouden. Zodat ze bijblijven op hun vakgebied en veilig en effectief kunnen werken. We zien dat de druk op het opleidingsstelsel van de brandweer stijgt. Aan de ene kant moeten we door verloop vaker en meer nieuwe brandweermedewerkers opleiden om de paraatheid te kunnen blijven borgen. Dat zorgt voor druk op het opleidingsprogramma en -budget.

Aan de andere kant hebben we steeds hogere verwachtingen van de kennis en vaardigheden van onze brandweermensen. Nieuwe type incidenten vragen om extra opleiding en training, ook van het personeel dat al in dienst is. Denk hierbij aan het bestrijden van brand bij batterijen en zonnepanelen, bestrijden van grote natuurbranden, bestrijden van brand in hoogbouw of verlenen van hulp bij ongevallen met elektrische voertuigen. Dit zijn voorbeelden van incidenten die relatief nieuw zijn voor onze regio. We moeten ervoor investeren in kennis en vaardigheden van alle repressieve medewerkers. We willen aantonen of medewerkers vakbekwaam zijn, waardoor we weten of iemand blijvend voldoet aan het vereiste niveau.

Informatie-gestuurde brandweerzorg

Incidenten worden steeds complexer. Dit komt door nieuwe ontwikkelingen, zoals alternatief aangedreven voertuigen of een mix van wonen, werken en transport in één groot complex. Brandweermensen kunnen niet altijd alle kennis paraat hebben, die nodig is. Bovendien leert onderzoek dat mensen hun beperkingen hebben wanneer ze moeten functioneren in stressvolle situaties. Gelukkig ontstaan nieuwe kansen als we (real time) informatie tijdens een incident bereikbaar maken, zoals een crash recovery systeem om data van voertuigen uit te lezen na een ongeval.

De ontwikkeling van **'informatiegestuurde incidentbestrijding - Brandweer' (IGIB-B)** werd een paar jaar geleden in gang gezet en zal komende jaren doorzetten. We gaan systemen koppelen, om informatie direct beschikbaar te maken in de applicaties bij de eenheden op straat. Daarmee willen we real time informatie bereikbaar maken én omzetten naar een handelingsperspectief voor de brandweermensen bij het incident.

Duurzaam investeren in voertuigen, materialen en middelen

Tijdens een inzet moeten onze brandweermensen op straat kunnen vertrouwen op de voertuigen en hulpmiddelen die ze gebruiken. Het materieel en materiaal moet ondersteunend zijn aan de taak waar ze voor komen te staan. Ze moeten er veilig en effectief mee kunnen werken. Daarbij worden de eisen over duurzaamheid steeds belangrijker. We gaan afwegen wat voor ons de beste keuze is voor vervangingsinvesteringen. De huidige risico's, trends en landelijke richtlijnen zijn daarvoor de basis. Het gaat niet alleen om materieel (de voertuigen zelf) maar ook om materiaal (de spullen op de voertuigen). De komende jaren maken we business cases voor vervanging van diverse voertuigen en materialen, waarbij we ook kijken naar duurzaamheid.

Toekomst brandweerzorg in Nederland

Brandweerzorg in Nederland is van hoge kwaliteit, en vormt een belangrijke spil in het stelsel van incidentbestrijding, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Brandweervrijwilligers zijn een belangrijk onderdeel van de Nederlandse brandweer. De afgelopen jaren heeft de brandweer laten zien goed uitgerust te zijn voor haar repressieve taak. Tegelijk kunnen er zaken verbeterd worden, zo blijkt ook uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Het wetgevend kader kan hierbij ondersteunen. De brandweer van de toekomst moet zijn voorbereid op nieuwe (grote) incidenten met impact buiten de eigen veiligheidsregio. De overstromingen in Limburg en de ervaringen met recente natuurbranden laten het belang zien van een brandweer die over grenzen heen opereert. Een belangrijk deel van de hulpverlening en incidentbestrijding vindt lokaal of regionaal plaats. Dat zal altijd zo blijven. Maar we krijgen te maken met nieuwe (brand)risico's, die om een andere benadering en risico-inschatting voor hulpverleners en burgers vragen.

In Nederland werken we aan een toekomstbestendige brandweer. Die voldoende capaciteit en slagkracht heeft om niet alleen lokaal en regionaal basisbrandweerzorg van hoge kwaliteit te leveren. We moeten ook grootschalige en nieuwe incidenttypen aankunnen, lokaal, regionaal en landelijk. Bijvoorbeeld als gevolg van klimaatverandering of de energietransitie. Daarbij moeten we blijven samenwerken met de andere (operationele) crisispartners, zoals politie. VRBZO volgt deze landelijke ontwikkelingen en we nemen deel aan werkgroepen om het stelsel te verbeteren.

5.2.2 Wat mag het kosten?

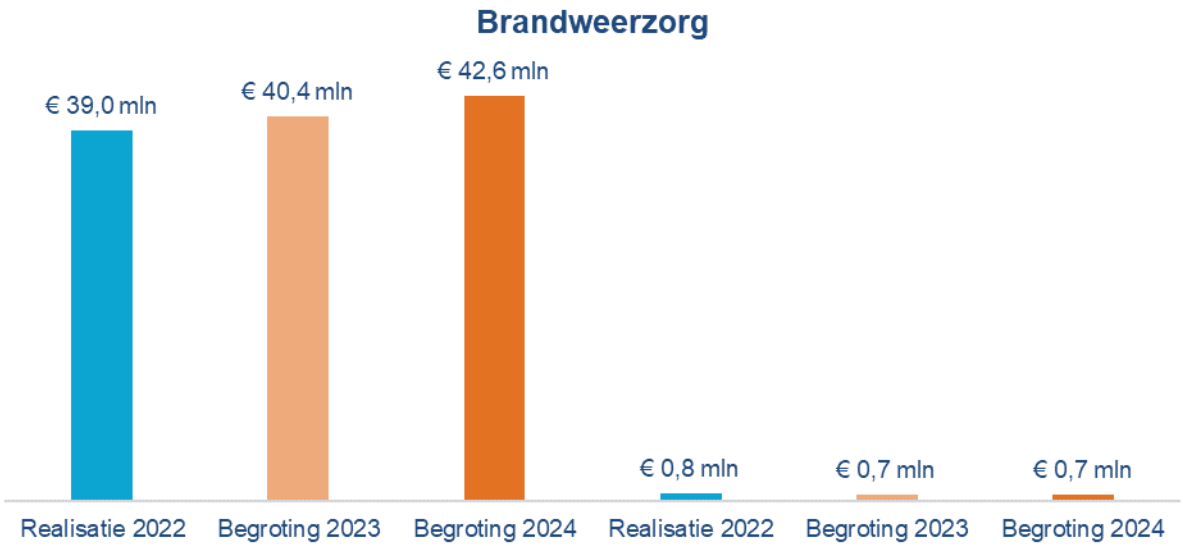

De kosten voor brandweerzorg bedragen in 2024 €42,6 miljoen. De stijging van de lasten ten opzichte van 2023 komt door indexering van budgetten. We verwachten in 2024 €0,7 miljoen inkomsten. Dit sluit aan bij de begroting van 2022. Wel is het wat lager dan de realisatie van 2022. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat we in 2022 enkele medewerkers gedetacheerd hebben. Omdat deze detacheringen incidenteel zijn, begroten we deze inkomsten niet volledig.

5.3 Programma Crisisbeheersing

Crisisbeheersing 2024

VeiligheidsRegio Brabant - Zuidwest

Met welke producten?

- **Dynamisch regionaal risicoprofiel**
- **Monitoren van dreiging en crisis 7/7**
- **Crisiscommunicatiekanaal**
  1 kanaal (VRBZO) voor 21 gemeenten
- **Volledig advies voor een veilige omgeving aan een gemeente**
  200 adviezen
- **Rampenbestrijdings- en crisisbeheersings- plannen (RBP-CBP)**
  - 6 RBP actueel
  - 2 CBP actueel
- **Veiligheid evenementen**
  - Preparatie 20 grote evenementen (C)
- **Opleiden, trainen en oefenen**
  (o.a. gemeentelijk en bestuurlijk)
- **Crisisplan**
- **GRIP inzetten**
- **Evaluaties en leertrajecten**
  Na grote incidenten

Wat willen we bereiken en waarin ontwikkelen we?

Ontwikkelingen

- Veiligheidsradar
- Risicoprofiel voor de zorg
- Informatiegestuurde veiligheid / Fieldlab
- Aansluiten bij landelijke platformen voor crisiscoördinatie en informatie- management

Meer en beter zicht op risico's

- Dynamische risico's monitoren en duiden in een risico- of dreigingsbeeld
- Landelijke en regionale inzichten en kennis van risico's samenbrengen
- Coördinatie en pro-actief informatie management

Ontwikkelingen

- Omgevingswet
- Veilige energietransitie
- Weerbare samenleving en risico- communicatie

Effectieve risico beïnvloeding

- Nauwer samenwerken met ketenparters
- Creëren bewustwording via communicatie
- 1 advies vanuit alle invalshoeken
- RIsicogericht ipv regelgericht adviseren
- Samen met alle ketenpartners

90% van adviezen binnen gestelde termijn

Ontwikkelingen

- Crisisplan
- Dynamische planvorming
- Vakbekwaamheid vergroten door evalueren en leren
- Samenwerken met crisispartners
- Crisiscommunicatie

Versterking crisismanagement

- Direct inzetbare crisisorganisatie,
  - 24/7 operationeel beeld dreigingen en crises
  - Opschalen en een crisisorganisatie op maat
  - Vakbekwame crisisfunctionarissen
  - Middelen, voertuigen, ruimtes op orde
  - Flexibel gemeenten en partners ondersteunen
- Planningsstaf monitort dreiging en crises 7/7
- Eén crisiscommunicatiekanaal
- Bestuurlijke informatievoorziening
- Dynamische plannen maken
- Evalueren en daarvan leren
- Verbindend in een breed regionaal en landelijk crisisnetwerk
- Bestuurlijke contacten verder uitbouwen

Medewerkers doen mee met > 80% van hun oefeningen

Waarom doen we dit?

Zorg voor veiligheid

- Minder incidenten
- Minder slachtoffers
- Minder schade
- Continuïteit van de samenleving

5.3.1 Ontwikkelingen crisisbeheersing

Belangrijk onderdeel van onze visie 2025 is het versterken van crisisbeheersing en informatiemanagement. Het Rijk herkent deze noodzaak en stelt (landelijk) extra budget beschikbaar via een brede doeluitkering (BDUR). Het bedrag loopt landelijk ten opzichte van 2022 op van €46 miljoen in 2023 tot €83 miljoen in 2026. Voor 2023 verwachten we een stijging van ongeveer €1,4 miljoen voor VRBZO. De jaren daarna zal het bedrag stapsgewijs toenemen, maar het is nog niet bekend met hoeveel. Als de verhouding ten opzichte van de totale verhoging gelijk blijft, komen we in 2024 op een extra bijdrage van ongeveer €1,7 miljoen. Dit loopt op tot een structurele bijdrage van ongeveer €2,5 miljoen in 2026 voor crisisbeheersing in onze regio. Bij de besteding van de budgetten volgen we de beoogde besteding van het ministerie. De landelijke werkgroep werkt aan een meerjaren agenda versterking crisisbeheersing en informatiemanagement.

Zicht op risico's

We leven in een tijd waarin een goede informatiepositie en -analyse van vitaal belang is. Afgelopen jaren hebben data- en informatiemanagement in het domein crisisbeheersing zich enorm ontwikkeld. Dat biedt ons kansen om beter zicht te krijgen op veiligheidsrisico's en ons hierop in een vroeg stadium voor te bereiden. Dat betekent wel dat we moeten investeren in deze vorm van informatiegestuurde veiligheid.

Informatiegestuurde veiligheid / Fieldlab

In de voorbereiding op crises maken we al veel gebruik van data, business intelligence, impactanalyses en scenario-ontwikkeling. De 6 veiligheidsregio's in het zuiden van Nederland verenigden zich in Fieldlab Zuid-6. We maken al een operationeel veiligheidsbeeld en ontwikkelen informatiegestuurde veiligheid. Samen bedenken we bijvoorbeeld hoe we data van partners bereikbaar kunnen maken voor elkaar en maken we afspraken over data-uitwisseling en verrijking, technische standaarden en informatieveiligheid. VRBZO moet aansluiten bij deze ontwikkelingen, ontwikkelingen in de rest van het land en op informatie-uitwisseling met het Rijk. Naast een jaarlijkse bijdrage om deel te nemen aan Fieldlab Zuid-6 (€ 100.000 in 2024), moet er capaciteit worden gegenereerd om mee te kunnen groeien in de ontwikkeling van informatiegestuurde veiligheid.

Veiligheidsradar

We moeten op tijd weten welke kwetsbaarheden, dreigingen en (sluimerende) crisissituaties op ons afkomen, op verschillende niveaus. En vervolgens deze risico's analyseren en beoordelen of we ze kunnen beïnvloeden. Van een statisch beeld (zoals dat nu in het regionaal risicoprofiel staat) moeten we naar een actueel en dynamisch 'zicht op risico's'. Daarvoor maken we een veiligheidsradar. We kunnen ons hiermee beter voorbereiden op risico's en de juiste beslissingen nemen op het juiste moment.

Zorgrisicoprofiel

Het zorgrisicoprofiel is onderdeel van de veiligheidsradar. De GHOR beschrijft daarin de risico's voor de spoedeisende medische hulpverlening en publieke geneeskundige zorg. We leggen uit welke gevolgen die risico's kunnen hebben. Het gaat echt specifiek om risico's in de zorgsector. Dit helpt bestuurders en ketenpartners om besluiten te nemen, wanneer tijdens rampen en crises vraag en aanbod naar geneeskundige zorg niet in balans zijn.

Aansluiten bij landelijk crisismanagement platform

Het Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2) is een landelijk platform dat crises aanpakt, die verder gaan dan de grenzen van de veiligheidsregio. Onder andere de coronacrisis leerde ons dat we in Nederland moeten samenwerken, om een grote crisis te bestrijden. Rampen en crises gaan vaak over de grenzen van een regio heen en duren langer dan we aankunnen. Het platform moet meer regie en coördinatie realiseren tussen de regio's onderling en met het Rijk. Vooral informatievoorziening en -uitwisseling tijdens een ramp of crisis.
Hoe kunnen 25 regio's en naar verwachting 6 interregionale veiligheidsinformatiecentra (zoals FieldIab Zuid-6) dit platform faciliteren, vormgeven en gebruiken? Daar denken de veiligheidsregio's samen over na. We gaan extra capaciteit investeren om de regio goed te verbinden met KCR2. En we dragen bij aan de gezamenlijke aanpak van bovenregionale en landelijke crises (die lang duren). Daarvoor organiseren we informatiemanagement, informatieprocessen en leiding en coördinatie in 4 fasen (risicomonitoring, preparatie, respons en preparatie van de nafase/overdracht).

Beinvloeden van risico's

We willen niet alleen weten welke risico's op ons afkomen. We proberen ook goed advies te geven en af te stemmen met ons netwerk, om te voorkomen dat een risico echt een crisis wordt. Dat is niets nieuws. We werken al jaren samen met onze partners, om de voorkant van de veiligheidsketen te versterken. Het beïnvloeden van risico's doen we vanuit een breed perspectief. Natuurlijk zetten we onze brandweer expertise in, maar samen met onze partners kijken we verder.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet kunnen gemeenten en provincie meer ruimte bieden aan ontwikkeling en beheer van de leefomgeving. We kijken naar het risico, en minder naar de regel. Ook VRBZO bereidt zich daarop voor, samen met gemeenten en andere partners. Aan de Omgevingstafel proberen we al te zorgen voor veiligheid, zodat belanghebbenden snel weten waar ze aan toe zijn. Het gaat vaak om ingewikkelde adviesaanvragen, waarbij we alle onderdelen van risico- en crisisbeheersing moeten meenemen. Daarom investeren we in de kennis en vaardigheden van onze mensen. Daarnaast brengen we processen en ICT-systemen op orde, zodat het adviesproces goed loopt.

Veilige energietransitie

De energietransitie is nodig in de strijd tegen klimaatverandering. De afgelopen jaren zagen we steeds meer nieuwe innovatieve manieren van energieopwekking en -opslag. Deze relatief nieuwe technieken zorgen ook voor nieuwe vragen over veiligheid. We verwachten dat we meer adviesaanvragen krijgen, die met de energietransitie te maken hebben. Denk daarbij aan grootschalige opslag van batterijen, buurtbatterijen, zonnevelden, windmolens en gebruik van waterstof. Dit zijn relatief nieuwe energiedragers die nieuwe risico's in de (bebouwde) omgeving brengen en specifiek advies nodig hebben.

Weerbare samenleving en risicocommunicatie

We willen onze inwoners weerbaarder maken. Zodat ze ook anderen kunnen helpen (samenredzaamheid). Dat betekent dat inwoners moeten weten welke risico's er zijn en wat ze moeten doen als er toch iets gebeurt (we geven een handelingsperspectief). In 2023 ontwikkelen we een strategie om gedrag te beïnvloeden, en de middelen daarvoor. In 2024 zetten we die middelen voor risicocommunicatie in. Het gaat dan eerst om communicatie over risico's van natuurbranden, storm en windhozen, aantasting cybersecurity en cyberdreigingen, extreem geweld en terrorisme en verstoring telecommunicatie en ICT.

Crisismanagement

De ontwikkelingen die we hierboven noemen, staan voor proactief crisismanagement. Het doel is om te weten welke risico's op ons afkomen en ons daarop voor te bereiden. Dit betekent dat onze werkwijze tijdens een crisis moet veranderen. En dat we de nieuwe werkwijze goed moeten afstemmen met onze crisisfunctionarissen en -partners.

Crisisplan

De crisisorganisatie moet beter aansluiten bij de crises van de toekomst. Dit zijn niet meer alleen de plotselinge crises, binnen gemeente- of regiogrenzen. Maar ook crises die zich langzaam ontwikkelen, sluimeren en die over grenzen gaan. Bij een echte inzet richten we de crisisprocessen zo in, dat we de crisis in een flexibele structuur kunnen bestrijden. Dat betekent met wisselende partners en in wisselende grootte. Dit is nodig om zowel bekende als onbekende risico's aan te kunnen. Kortom, een inzet op maat. Hiervoor stellen we - samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord - een nieuw **crisisplan** op. Dat bieden we in 2023 aan het bestuur aan, zodat zij het kunnen goedkeuren en vaststellen. Daarna implementeren we het in de crisisorganisatie. Betrokkenen van alle disciplines - waaronder gemeenten en bestuurders – laten we meegroeien met deze ontwikkeling van risico naar dreiging en (mogelijke) crisis. Hierdoor houden we kennis, die nodig is om crises te bestrijden. De implementatie ronden we af in 2024 en dan stellen we ook bij, als dat nodig is. In 2023 stellen we een **oefenbeleidsplan** op om de functionarissen voor te bereiden en te trainen op de wijzigingen in het crisisplan. In 2024 implementeren we dat plan.

Daarnaast richten we een **planningsstaf** in: een groep van 6 medewerkers die op elk moment de risico's bewaakt en beoordeelt ('lauwe fase'). Door op tijd in te grijpen of af te stemmen met partners, kunnen we voorkomen dat een dreiging een crisis wordt. Dit werk in de lauwe fase, kan onderdeel worden van het takenpakket van specialisten en adviseurs crisisbeheersing van VRBZO.

Doorontwikkeling dynamische preparatie

De medewerkers die we nu inzetten voor planvormging, stellen vooral wettelijke rampbestrijdingsplannen en crisisbeheerplannen op voor de meest risicovolle bedrijven en luchthavens. En ze onderhouden deze plannen. Ze maken ook al jaren afspraken met de vertrouwde vitale partners, om in crisissituaties goed met elkaar samen te werken. Want dat wordt de komende jaren steeds belangrijker.
Om ons goed voor te bereiden op nieuwe crisistypen, gekend en ongekend, maakt dat versterking van capaciteit nodig is. Alleen dan kunnen we aansluiten bij landelijke en regionale netwerken en werkgroepen, zoals we nu al doen. En daarnaast kunnen we netwerken opzetten over thema's als maatschappelijke continuïteit, veiligheid op luchthavens, cyber, klimaatadaptatie, hoog water, energievoorziening. Die zijn belangrijk om kennis te vertalen naar de praktijk, bij actuele dreigingen. De manier waarop we informatie delen, moeten we moderniseren en laten meegroeien met digitale mogelijkheden. Met meer mensen kunnen we al deze taken (blijven) uitvoeren.

Vakbekwaamheid door evalueren en leren

VRBZO wil een lerende organisatie zijn. Want leren en ontwikkelen zijn belangrijk om in te spelen op en aan te sluiten bij een maatschappij die steeds verandert. Crises worden steeds ingewikkelder en ingrijpender. VRBZO wil hierop anticiperen. We willen inwoners, bedrijven en (keten)partners in onze regio, kunnen beschermen tegen risico's en calamiteiten. Dat lukt als we ze bewust maken van de risico's, zodat ze zich kunnen voorbereiden. Onze medewerkers moeten mee met de ontwikkeling van de organisatie. Daarom gaan we structureel investeren in het evalueren van crisissituaties en oefeningen en de opgedane inzichten effectief toepassen. Zo kan crisisbeheersing verder professionaliseren.

Samenwerking crisispartners

Een crisis bestrijd je niet alleen. Alle betrokken partijen moeten daarvoor goed samenwerken. De crises van nu zijn veel complexer en duren lang. Vaak spelen meer organisaties en instellingen een rol, en zijn er ook andere problemen die de maatschappij kunnen ontwrichten. Om 'moderne crises' te kunnen bestrijden, moeten we samenwerken met **verschillende vitale partners**. Dat begint met goede informatievoorziening en elkaar kennen. We moeten daarom blijven investeren in het bestaande netwerk van ketenpartners én flexibel en proactief de 'ongekende' partners in crisisbeheersing leren kennen.

Crisiscommunicatiekanaal

In 2023 bouwen we aan een nieuw kanaal voor crisis- en incidentcommunicatie. In 2024 zetten we dat operationeel in en stellen we bij. Dit communicatiekanaal richten we zo in, dat we snel, uniform en effectief kernboodschappen kunnen sturen tijdens incidenten en crises. Het helpt de inwoners in onze regio zichzelf beter te redden en biedt handelingsperspectief.

5.3.2 Wat mag het kosten?

De lasten voor crisisbeheersing komen in 2024 uit op 3,6 miljoen. Een daling van €0,2 miljoen ten opzichte van 2023. Deze daling komt doordat we in 2024 minder incidentele middelen inzetten. Naast de daling van het incidentele budget, wordt ook indexering toepast. In 2022 hadden we ook veel kosten voor corona, onze inzet voor Oekraïne en de crisisnoodopvang.

5.4 Ondersteuning organisatie

Ondersteuning organisatie 2024

VeiligheidsRegio Brabant - Zuidwest

Wat willen we bereiken en waarin ontwikkelen we?

Ontwikkelingen efficiënt en effectief

- Processen verder verbeteren
- Routinematig werk verder digitaliseren en automatiseren
- Integrale informatievoorziening en hybride werken: de basis wordt digitaal en plaats-tijd onafhankelijk werken

Efficiënt en effectief

- Routinematig werk lean inrichten, digitaliseren en automatiseren van bedrijfsvoeringsprocessen
- Klant staat centraal als we processen en systemen inrichten
- We beantwoorden vragen van onder andere gemeenten, pers en interne vragen op tijd.

95% facturen betaald binnen norm

100% salaris betaald op juiste dag

98% software systemen beschikbaar

Ontwikkelingen In control

- Veiligheid informatiesystemen (cyber security)
- Meer aandacht voor intelligence, stuurindicatoren, dashboards, prognoses en data analyse
- Nieuwe wetten en regels toepassen
- Risicobewuste en dynamische bedrijfsvoering

In control

- Continuïteit van bedrijfsvoeringsprocessen
- P&C cylcus op basis van maandelijkse rapporten
- Voldoen aan wetten en regels
- Beheersen van dynamische (bedrijfs)risico's
- Werken met dashboarden en rapportages, gericht op vooruit kijken en prognoses

11 maandrapportages besproken

Alle stukken voor het bestuur **op tijd klaar** voor besluitvorming

Ontwikkelingen professioneel (vakkundig en goed)

- Potentieel van onze medewerkers optimaal benutten (duurzame inzetbaarheid)
- Passende huisvesting, inclusief verduurzaming, veilige werkomgeving en onderhoudsplan
- Arbeidsmarktcommunicatie professionaliseren

Professioneel (vakkundig en correct)

- Actuele vakkennis en goede persoonlijke vaardigheden
- Moderne hulpmiddelen
- Aansluiten bij regionale en landelijke netwerken
- We stellen normtijden vast en halen ze
- Juiste medewerker, juiste moment, juiste plek
- De klant staat centraal

Budgetten voor opleidingen **95%** besteed

Ziekteverzuim **<5%**

Met welke producten?

Dit onderdeel heeft geen eigen producten.

Waarom doen we dit?

Zorg voor veiligheid

- Minder incidenten
- Minder slachtoffers
- Minder schade
- Continuïteit van de samenleving

5.4.1 Toelichting thema's

Efficiënt en effectief

Processen verder verbeteren (doorontwikkeling organisatie)

Zoals uit de vorige paragrafen al blijkt: de primaire processen van de organisatie zijn volop in beweging. Dat betekent dat bestaande werkwijzen niet altijd meer goed passen bij de toekomst. Ook processen van bedrijfsvoering moeten meeveranderen met deze meer dynamische en flexibele organisatie. De doorontwikkeling van de organisatie is dan ook een belangrijk speerpunt voor dit jaar. In een paar jaar tijd willen we de doorontwikkeling van de organisatie realiseren. We willen in 2025 klaar zijn voor de toekomst en onze activiteiten op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing in samenhang uitvoeren. De veranderende inhoud van ons werk is hierbij het startpunt. We willen de processen zo optimaal mogelijk inrichten. VRBZO zoekt steeds naar manieren om (ondersteunende) werkzaamheden efficiënter en effectiever uit te voeren. Net als gemeenten. Vaak met het doel om de kwaliteit te verbeteren, terwijl de kosten gelijk blijven. Bedrijfsvoering ondersteunt zo de organisatie.

Routinematig werk verder digitaliseren en automatiseren

We zetten ons ook in om processen met een routinematig karakter te automatiseren. Met als doel minder kans op fouten, betere doorlooptijden, hogere kwaliteit en dus tevreden klanten. Zo proberen we meer grip te krijgen op de organisatie en processen te verbeteren. In 2024 vervangen we bijvoorbeeld ons financiële administratiesysteem. Dat levert efficiënte en geautomatiseerde processen op.

Integrale informatievoorziening en hybride werken

Digitaal werken, onafhankelijk van plaats en tijd, wordt de basis. Veel werk en processen kunnen wedewerkers al digitaal doen. Maar we moeten nog enkele stappen afronden om medewerkers optimaal te faciliteren in het hybride werken. Dat betekent dat we op het gebied van informatievoorziening en werkprocessen nog enkele stappen moeten maken. Denk hierbij aan het volledig uitfaseren van papierstromen en lokale bestanden en applicaties overzetten naar cloudoplossingen.

In control

Informatieveiligheid

Om onze informatie steeds veiliger te maken, sluiten we aan bij Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Met dezelfde normen voor de hele overheid, kunnen overheden beter afstemmen binnen de eigen ketens en met andere partijen.

Het niveau van informatiebeveiliging bij veiligheidsregio's is nog onderwerp van landelijke discussie. Zijn we vitale infrastructuur? Dan heeft dit effect op beveiligingen die we moeten doorvoeren. We weten ook nog niet of we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. En of het Rijk hieraan extra zal bijdragen.

Intelligence, stuur-indicatoren, dashboard, prognoses, data-analyse

Met intelligence en analyses ontwikkelen we VRBZO tot een organisatie die crises beheerst en is voorbereid op gekende en ongekende crises. Onze organisatie moet om kunnen gaan met deze moeilijke, maar waardevolle analyses. Daarom investeren we in analytische vaardigheden. Ook werken we aan meer dynamische prognoses zodat we op tijd kunnen bijsturen.

Nieuwe wetten en regels toepassen

Nieuwe wetten en regels betekenen dat we ons werk anders moeten organiseren en uitvoeren Dat geldt in 2024 vooral voor:

- Wet gemeenschappelijke regelingen: hoe we onze relatie met gemeenten en gemeenteraden vormgeven en hoe we ze informatie geven, moet veranderen.
- Wet veiligheidsregio's: de evaluatie van de wet leidde tot een contourennota, die de Tweede Kamer in 2023 behandelt. Het is voorstelbaar dit leidt tot wijzigingen in de wet wordt. Dat kan gevolgen hebben voor de taken van de veiligheidsregio's.
- Wet open overheid: de huidige Wob (Wet openbaarheid bestuur) worden vervangen door de Woo, om bij te dragen aan een meer transparante overheid.
- Besluit digitale toegankelijkheid: overheidsorganisaties moeten hun websites en apps toegankelijk maken en houden. Niet alleen technisch, maar ook communicatief: iedereen moet bij de informatie kunnen en iedereen moet de informatie kunnen begrijpen.

Risicobewuste en dynamische bedrijfsvoering

Goed omgaan met dynamische bedrijfsrisico's wordt steeds belangrijker. Door ontwikkelingen als de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), BIO en de rechtmatigheidsverklaring, moeten we ons bewust zijn van de risico's in de organisatie. En daarnaar handelen. Want sommige risico's kunnen we niet op tradionele wijzen afdekken. Zo ervaren we dat het steeds lastiger wordt om risico's via een verzekering af te dekken. Daarom richtten we een waarborgfonds voor verzekeringen op, samen met andere veiligheidsregio's. Dit fonds gaan we verder implementeren. Dit is een voorbeeld hoe we flexibele en met maatwerk omgaan met risico's.

Professioneel

Potentieel van onze medewerkers optimaal benutten (duurzame inzetbaarheid)

Onze medewerkers zijn ons kapitaal, hierin investeren we. Zodat de juiste medewerker op de juiste plek zit - nu en in de toekomst - en we onze visie waar kunnen maken. Goed (persoonlijk) leiderschap is dan belangrijk. We hebben vooral aandacht voor flexibiliteit en duurzame inzetbaarheid.

Niet alleen onze organisatie, ook het vakgebied HRM is volop in ontwikkeling. Dit vraagt om een toekomstbestendige HRM-afdeling, die medewerkers en organisatie proactief en optimaal service verleent.

Passende huisvesting, inclusief verduurzaming, veilige werkomgeving en onderhoudsplan

VRBZO huurt haar kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over onderhoud. Eerste schattingen voor 2027 en daarna, laten een financieel tekort zien. Ook moeten we de kazernes meer duurzaam maken en zijn er aanvullende eisen voor een veilige werkplek. We hebben nog geen beeld van de kosten van het duurzaam maken. Daar maken we met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes, afspraken over.

In 2023 willen we onderzoeken hoe onze huisvesting er in de toekomst uit moet zien. In 2024 maken we keuzes en laten we die vastleggen door het bestuur. Op lange termijn verwachten we een tekort voor het onderhoud van de kazernes. Daarom beschouwen we eventuele tussentijdse voordelen als incidenteel.

Arbeidsmarktcommunicatie professionaliseren

We willen arbeidsmarktcommunicatie professioneler maken, zodat (nieuwe) medewerkers zien dat VRBZO een aantrekkelijke werkgever is om te komen én blijven werken. We willen dat een bredere doelgroep graag bij VRBZO wil werken en er zich thuis voelt. We willen een inclusieve organisatie en diversiteit.

5.4.2 Wat mag het kosten?

De kosten voor ondersteuning van de organisatie komen in 2024 uit op €10,3 miljoen. De stijging ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt door indexering. De realisatie van 2022 komt door incidentele detacheringen die niet begroot waren.

6 Financiële overzichten

6.1 Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen de decentrale overheden, alsook VRBZO, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal van de decentrale overheid, met een minimum van €1.000.000. Voor VRBZO geldt dat het drempelbedrag in 2024 net iets meer dan €1.000.000 groot is. In de jaarrekening zal gerapporteerd worden over in hoeverre aan dit drempelbedrag is voldaan.

6.2 Investeringsbegroting

We besteden het grootste deel van ons budget aan loonkosten. Maar we doen ook investeringen, zeker binnen het onderdeel Brandweerzorg. Voor de begroting van 204 zijn geen grote aanpassingen voor investeringen nodig. Wel voegen we het jaar 2027 toe aan de begroting. De investeringen die we in dat jaar toevoegen zijn steeds vervangingsinvesteringen. Denk aan:

- Warmtebeeldcamera's
- Een tankautospuit en bepakking
- Twee hoogwerkers en bepakking
- Dienstbussen

De geplande investeringen die zijn toegevoegd in de jaarschijf 2027 betreffen vervangingsinvesteringen in onder meer vier tankautospuiten, 2 hulpverleningsvoertuigen, een verzorgingsunit, een voertuig voor het oppervlaktereddingsteam, bluskleding, mobilofoons en ICT middelen.

6.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft slechts beperkt incidentele baten. De meeste baten zijn in hun aard structureel, zoals de gemeentelijke bijdragen en uitkering van het Rijk. Ook voor in omvang meer wisselende baten, zoals de deelname van externen aan trainingen en detachering van medewerkers is in de meerjarenbegroting een vast basisniveau opgenomen. De schommeling in deze baten kan de organisatie voldoende opvangen.

Voor de begroting 2024 geldt de uitzondering dat er voor de jaarschijf 2024 een incidentele gemeentelijke bijdrage is opgenomen van €200.000. We gaan voor deze incidentele bijdrage alleen incidentele verplichtingen aan.

6.4 Overzicht financiële taakstellingen en eerdere bezuinigingen

De veiligheidsregio had in de periode 2014 tot en met 2017 en in 2019 een bezuinigingstaakstelling opgenomen in haar begroting. In die periode is er voor een bedrag van €5,1 miljoen aan bezuinigingen gerealiseerd.

In 2020 zijn daarnaast de structurele kosten voor Arbeidshygiëne (€0,4 miljoen per jaar) afgedekt met structurele middelen. De middelen in de bestemmingsreserve Arbeidshygiëne (€3,5 miljoen) zijn hierdoor beschikbaar voor dekking van een deel van de kosten van de overgangsregeling FLO.

In de begroting 2022 hebben we onder meer de gestegen kosten voor onderhoud van onze grote brandweervoertuigen (€0,2 mln per jaar) opgevangen binnen de exploitatie. Voor de begroting 2023 en 2024 is geen taakstelling opgenomen.

7 Verplichte paragrafen

7.1 Risicomanagement en weerstandsvermogen

In de paragraaf ‘Weerstandsvermogen en risicobeheersing’ worden de risico’s in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico’s om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:

- Risico’s in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan;
- De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen.
- Streven naar een ratio weerstandsvermogen van 1 of hoger. De hoogte van de algemene reserve is vastgesteld op € 2,0 miljoen. De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen.

7.1.1 Risico-inventarisatie en monitoring

Het risico-overzicht in het continuïteitsplan gaat uit de factoren kans en impact. Met kans bedoelen we welke mate van waarschijnlijkheid er bestaat dat een risico zich manifesteert. Bij ieder risico schatten we in hoe waarschijnlijk het is dat dit risico zich in de nabije toekomst zal voordoen. Met impact bedoelen we de negatieve financiële invloed die een risico mogelijk heeft op de continuïteit van de dienstverlening: wat zijn de geschatte kosten? Door het bepalen van kans en (financiële) impact vindt een inschatting van risico’s plaats. Om het benodigd weerstandsvermogen te berekenen vermenigvuldigen we de geschatte impact met een percentage volgens onderstaande tabel. Daarnaast

Kans	
Zeer waarschijnlijk	90%
Waarschijnlijk	70%
Reëel (50/50)	50%
Onwaarschijnlijk	30%
Zeer onwaarschijnlijk	10%

Over het algemeen zien we door toenemende druk van wet- en regelgeving en risico’s in de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld informatieveiligheid) dat de mate van risico is toegenomen. In onderstaand schema staan de belangrijkste risico’s inclusief de risico-inschatting kans en impact. Tijdens de reguliere planning en control gesprekken worden de risico’s besproken en bijgesteld. De risico’s, en eventueel genomen beheersmaatregelen om de impact te dempen, worden gemonitord en periodiek gewogen door het managementteam.

	Risico-inventarisatie	Kans	Impact	Bedrag tbv weerstands-vermogen	i / s
Brandweerzorg					
1	Wijzigingen in beleid FLO-regeling beroepsbrandweer	Reëel (50/50)	pm	pm	
2	Loonkosten irt vrijwilligers en WNRA	Waarschijnlijk	€ 500.000	€ 350.000	s
3	2e loopbaanbeleid	Reëel (50/50)	€ 750.000	€ 375.000	i
4	Vakbekwaamheid	Waarschijnlijk	€ 550.000	€ 385.000	s
5	Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag	Zeer onwaarschijnlijk	€ 20.000.000	€ 2.000.000	i
6	Omgevingswet	Onwaarschijnlijk	pm	pm	s
Crisisbeheersing					
1	Kosten grootschalige crisis of incident	Waarschijnlijk	€ 500.000	€ 350.000	i
Ondersteuning organisatie (bedrijfsvoering)					
1	Huisvesting onderhoud	Zeer waarschijnlijk	€ 500.000	€ 450.000	s
2	Huisvesting duurzaamheid	Zeer waarschijnlijk	pm	pm	
3	Informatieveiligheid (cybersecurity) i.v.m. data- en/of beveiligingslek	Reëel (50/50)	€ 500.000	€ 250.000	i
4	Investering in informatieveiligheid (middelen/mensen ICT)	Zeer onwaarschijnlijk	€ 500.000	€ 50.000	s
5	Inflatie energiekosten (gas, elektra, brandstof)	Reëel	€ 300.000	€ 150.000	s
6	Wet open overheid	Zeer waarschijnlijk	€ 100.000	€ 90.000	s
7	Eigen risicodrager WW	Waarschijnlijk	€ 75.000	€ 52.500	i
9	Bedrijfscontinuït bij calamiteit	Onwaarschijnlijk	pm	pm	i
10	Stijgende rentekosten voor leningen	Reëel (50/50)	€ 200.000	€ 100.000	s
11	Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit (bijvoorbeeld kostbare opleidingen of inhuur op gebied van brand- en omgevingsveiligheid, business intelligence, HRM, ICT, kosten juridische ondersteuning etc.);	Reëel (50/50)	€ 250.000	€ 125.000	i
TOTAAL				**€ 4.717.500**	

In hoofdstuk 3.3.2 Algemene inhoudelijke onzekerheden is meer duiding opgenomen over de items 1 t/m 4 van brandweerzorg en 1 t/m 6 van bedrijfsvoering.

Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 4.717.500. De benodigde weerstandscapaciteit ligt boven het weerstandsvermogen van € 2.000.000. Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen. Tevens zijn kans en impact van enkele risico lastig in te schatten. In het uiterste geval, indien risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal VRBZO terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

7.1.2 Financiële kengetallen VRBZO

Het BBV schrijft voor dat we een aantal financiële kengetallen standaard opnemen in de verplichte paragraaf Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Het overzicht van deze financiële kengetallen is opgenomen in Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen.

7.1.3 Weerstandsvermogen en –capaciteit

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om (financiële) risico's op te vangen. Het vormt als beheersmaatregel het sluitstuk van risicomanagement. Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van

de begroting, de jaarrekening en de financiële positie. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit (gekwantificeerde risico's). De weerstandscapaciteit wordt gevormd door de gemeenschappelijke middelen (reserves) en is bedoeld om niet begrote kosten te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen dat ingezet kan worden om eenmalige tegenvallers op te vangen. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- de algemene reserve en de reserves waaraan het Algemeen Bestuur een bestemming heeft gegeven die kan worden gewijzigd (bestemmingsreserves);
- de in de begroting opgenomen ramingen voor onvoorziene uitgaven voor zover hier nog geen bestemming aan is gegeven;
- de stille reserves, voor zover deze op korte termijn materieel te maken zijn (reserves waarvan de omvang en/of het bestaan niet uit de balans blijkt, voortkomend uit de onderwaardering van activa of overwaardering van schulden bij het volgen van normale waarderingsmethoden).

Behalve de algemene reserve heeft VRBZO geen andere (stille) reserves of risicoposten in de begroting die kunnen dienen als incidentele weerstandscapaciteit. De hoogte van de algemene reserve is op verzoek van de diverse besturen met de andere grote gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Hierbij is een bandbreedte voor de omvang van de algemene reserve bepaald op basis van de omvang van de begroting. In het geval van VRBZO is deze bandbreedte € 2,0 – 2,4 miljoen.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De middelen die dat vermogen bepalen zijn:

- bezuinigingsmogelijkheden (voor zover nog niet meegenomen in de begroting en meerjarenramingen);
- cumulatief geraamde onvoorziene uitgaven;
- de resterende (onbenutte) belastingcapaciteit (niet van toepassing voor VRBZO).

Het overzicht van weerstandscapaciteit op basis van de jaarrekening 2022 is opgenomen in Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen.

7.2 Staat van reserves en voorzieningen

7.2.1 Overzicht staat van reserves en voorzieningen

	2022	Primaire begroting 2023			Primaire begroting 2024		
Reserves	**Eindstand**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Eindstand**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Eindstand**
Algemene reserve	€ 1.777.183	€ 390.316		€ 2.167.499			€ 2.167.499
	€ 0			€ 0			
Bestemmingsreserves	€ 0			€ 0			
Investeringen	€ 0			€ 0			
Totaal	**€ 2.217.806**			**€ 2.217.806**			**€ 2.167.499**

	2022	Primaire begroting 2023			Primaire begroting 2024		
Voorzieningen	**Eindstand**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Eindstand**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Eindstand**
Onderhoud Gebouw ROC	€ 590.400	€ 70.000	-€ 286.588	€ 373.812	€ 72.000	-€ 4.272	€ 441.540
Voorziening FLO	€ 1.666.246	€ 1.411.407	-€ 1.963.412	€ 1.114.241	€ 1.439.635	-€ 2.259.829	€ 294.047
Totaal	**€ 2.385.746**	**€ 1.481.407**	**-€ 2.250.000**	**€ 1.488.053**	**€ 1.511.635**	**-€ 2.264.101**	**€ 735.587**

7.2.2 Toelichting staat van reserves en voorzieningen

Voorziening groot onderhoud Regionaal Opleidingscentrum
In 2022 is groot onderhoud aan het Regionaal Opleidingscentrum uitgevoerd. Er is daarom ook een nieuw onderhoudsplan opgesteld. In het plan worden vanuit 2023 voor tien jaar vooruit de verwachte onderhoudskosten in beeld gebracht. Op basis van dit plan is nog steeds een jaarlijkse toevoeging aan de voorziening nodig van €70.000. Ook op basis van het oude plan bedroeg de jaarlijkse toevoeging €70.000.

Voorziening FLO
Deze voorziening eind 2020 ingesteld. We voegen jaarlijks een bedrag toe aan deze voorziening en brengen de werkelijke lasten van de FLO regeling ten laste van deze voorziening.

Algemene reserve
Deze reserve is bestemd voor het opvangen van financiële risico's en van schommelingen in de exploitatiesfeer. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van januari 2018 is het Nota algemene reserve vastgesteld. Daarmee is tevens besloten dat de hoogte van de algemene reserve niet is gebaseerd op de risico's waar de organisatie mee te maken heeft, maar gekoppeld is aan de totale baten van de organisatie. In 2024 komt de omvang van de begroting voor het eerst boven de €60.000.000, waarmee we naar een hogere staffel gaan voor de gewenste omvang van de algemene reserve. Op basis van die notitie is voor VRBZO een gewenste omvang van de algemene reserve vastgesteld tussen de €2.400.000 en €3.200.000.

Op basis van het jaarlijks op te stellen continuïteitsplan, zoals benoemd in het rapport over risicomanagement en dat onderdeel uitmaakt van de P&C-cyclus, worden de risico's wel nog steeds gemonitord. Daarbij kunnen ook risico's worden toegevoegd of komen te vervallen.

7.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft geen kapitaalsgoederen zoals bedoeld in het Besluit Begroting en Verantwoording (wegen, riolering, water, groen en openbare gebouwen).

Voor het onderhoud van de brandweerkazernes, in eigendom van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, zijn specifieke afspraken gemaakt. Deze kazernes zijn in 2014 gekocht, met het doel deze na uiterlijk tien jaar weer terug te verkopen aan de betreffende gemeente. De veiligheidsregio doet om die reden een storting in een door de betreffende gemeente beheerd onderhoudsfonds. De omvang van de storing is gebaseerd op een Meerjarenonderhoudsplan voor het eigenaarsonderhoud. Dit onderhoud van deze brandweerkazernes sluit daarmee aan bij de gemeentelijke gebruiken.

Het onderhoud van alle overige kapitaalgoederen is er op gericht de kapitaalsgoederen steeds in voldoende conditie te hebben om de operationele inzet te waarborgen. In de begroting zijn hier structurele budgetten voor gereserveerd.

7.4 Financiering

7.4.1 Hoofdcomponenten

De financiering van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost kent 2 hoofdcomponenten:

1. Gemeentelijke bijdragen;
2. Bijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie

Daarnaast ontvangt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost nog diverse kleinere bijdragen. In totaal ontvangt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost de volgende bijdragen:

Onderwerp	Bedrag
Bijdrage gemeenten	€ 51.303.014
BDuR uitkering	€ 9.035.671
Overig	€ 684.069
Bijdrage totaal	**€ 61.022.754**

7.4.2 Rentelasten

Het overzicht van de rentelasten is opgenomen als bijlage.

7.4.3 Renterisiconorm

VRBZO loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken (herfinanciering) of als een renteherziening van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de Wet FIDO de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar te voorkomen, dit ter bescherming van de financiële positie. Met deze norm bevordert de Wet FIDO een solide financieringswijze bij openbare lichamen.

Conform voorschrift van de geactualiseerde Wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het totaal van de rekening van het komende jaar. De norm schrijft voor dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in een bepaald jaar gebruik mag worden voor aflossing of herfinanciering van een lening. In 2024 komt de som van aflossing en herfinanciering boven de norm uit, de herfinanciering zelf blijft wel onder de norm. We zullen de daadwerkelijke herfinanciering zo uitvoeren dat we binnen de norm blijven.

	2024	2025	2026	2027
Omvang begroting	€ 61,0 mln	€ 60,8 mln	€ 60,8 mln	€ 60,8 mln
20% norm	**€ 12,2 mln**	**€ 12,2 mln**	**€ 12,2 mln**	**€ 12,2 mln**
Aflossing	€ 2,7 mln	€ 2,7 mln	€ 2,1 mln	€ 1,7 mln
Herfinanciering of renteverandering	€ 10,0 mln	€ 0	€ 5,0 mln	€ 0
Totaal	**€ 12,7 mln**	**€ 2,7 mln**	**€ 7,1 mln**	**€ 1,7 mln**

Daarnaast is voorgeschreven dat gemeenschappelijke regelingen maximaal 8,2% van het begrotingstotaal mogen financieren met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar. Voor onze organisatie bedraagt deze norm daarmee ongeveer €5.000.000. Deze norm ligt in de regel boven onze behoefte aan financiering met een korte looptijd.

7.5 Bedrijfsvoering

De ontwikkelingen rondom bedrijfsvoering zijn in de begroting opgenomen in hoofdstuk 5.4.

Beleidsindicatoren Besluit Begroting en Verantwoording

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft een set met verplichte beleidsindicatoren voor. In totaal beschrijft het Besluit Begroting en Verantwoording 39 indicatoren. Deze indicatoren hebben betrekking op de taakvelden van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Het betreft de zes indicatoren uit het taakveld Bestuur en ondersteuning. Omdat er nog geen besluit is genomen over de aanvullende indexering en over de aanwending van de extra BDuR bijdrage hebben we die beide bedragen zowel bij de lasten als de baten buiten beschouwing gelaten. Het zou anders niet goed mogelijk zijn om de kengetallen te berekenen.

Indicator	Waarde 2024
Formatie per 1000 inwoners	0,44
Bezetting per 1000 inwoners	0,44
Apparaatskosten per inwoner	€ 70
Externe inhuur % van loonsom	0,57%
Externe inhuur totaal	€ 200.406
Overhead als % van totale lasten	18%

7.6 Wet open overheid (WOO)

Ieder jaar krijgt VRBZO tientallen verzoeken om documenten openbaar te maken. Hierbij wordt bijvoorbeeld vaak gevraagd om incidentrapporten, foto's, opnamen, adviezen, e-mails, brieven, besluiten enzovoorts. Het juridische kader werd voorheen gevormd door de Wob (Wet openbaarheid bestuur). Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Woo: de Wet open overheid. Het uitgangspunt is dat publieke informatie voor iedereen toegankelijk moet zijn. Het doel van de Woo is dan ook om informatie van de overheid zo toegankelijk en transparant mogelijk te maken. Informatie moet dus ook makkelijk te vinden zijn. Niet alleen journalisten, maar iedereen kan een verzoek om informatie indienen. Het uitgangspunt is dat informatie voor iedereen openbaar is tenzij de Woo een wettelijke grondslag biedt om specifieke informatie niet openbaar te maken. Naast de verplichting om informatie op verzoek openbaar te maken, schrijft de Woo voor dat bepaalde informatie actief openbaar gemaakt moet worden via een landelijk platform. Deze verplichting is nieuw ingevoerd bij de inwerkingtreding van de Woo. De komende jaren wordt deze verplichting stap voor stap per categorie documenten ingevoerd. De planning is nog onbekend en wordt later landelijk bepaald. Mogelijk gaat deze verplichting eerst gelden voor organisatiegegevens (taken, bevoegdheden, bereikbaarheid, enzovoorts), vergaderstukken van het bestuur, convenanten en Woo verzoeken. Pas later volgen gefaseerd andere categorieën documenten, zoals bijvoorbeeld jaarplannen, jaarverslagen en klachten.

VRBZO conformeert zich aan de landelijke planning en past de Woo toe bij de afhandeling van verzoeken om documenten openbaar te maken. Er is een projectgroep opgericht die de organisatie brede invoering van de actieve openbaarmakingsplicht voorbereidt. Hierbij nemen de afdelingen Informatiemanagement en Automatisering, Communicatie en Bestuur- en Managementondersteuning het voortouw.

7.7 Verbonden partijen

Een organisatie wordt gezien als een 'verbonden partij' als VRBZO belanghebbende is bij de organisatie, zowel vanuit bestuurlijk als financieel oogpunt. VRBZO is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 21 gemeenten deelnemen. VRBZO is voor gemeenten een verbonden partij. Zelf heeft VRBZO geen verbonden partijen.

7.8 Lokale heffingen en grondbeleid

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost kent geen lokale heffingen. Het onderdeel grondbeleid is voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost niet relevant.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat met gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Aandeel in bijdrage 2023	Aandeel in bijdrage 2024	2023, regulier	€600.000 incidenteel	Aanvullende indexering 2023	Subtotaal 2023, sleutel 2023	Subtotaal 2023, sleutel 2024	Indexering	Tijdelijke verhoging 2023 2024	Basisbijdrage 2024, regulier	Piket bevolkingszorg 2023	Indexering	Piket bevolkingszorg 2024	Totale bijdrage 2024
Asten	2,09%	2,03%	€ 970.032	-€ 12.548	€ 65.147	€ 1.022.631	€ 991.356	€ 42.381	€ 4.058	€ 1.037.795	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.045.414
Bergeijk	2,90%	2,68%	€ 1.344.871	-€ 17.424	€ 90.463	€ 1.417.909	€ 1.308.225	€ 55.927	€ 5.356	€ 1.369.507	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.377.127
Best	3,16%	3,39%	€ 1.464.843	-€ 18.956	€ 98.416	€ 1.544.303	€ 1.654.897	€ 70.747	€ 6.775	€ 1.732.418	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.740.037
Bladel	2,89%	2,73%	€ 1.340.370	-€ 17.360	€ 90.132	€ 1.413.141	€ 1.336.078	€ 57.117	€ 5.470	€ 1.398.665	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.406.284
Cranendonck	2,76%	2,59%	€ 1.276.552	-€ 16.531	€ 85.824	€ 1.345.846	€ 1.263.533	€ 54.016	€ 5.173	€ 1.322.722	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.330.341
Deurne	3,98%	3,75%	€ 1.846.133	-€ 23.883	€ 123.997	€ 1.946.247	€ 1.829.874	€ 78.227	€ 7.491	€ 1.915.592	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.923.211
Eersel	2,73%	2,55%	€ 1.266.285	-€ 16.403	€ 85.161	€ 1.335.043	€ 1.244.581	€ 53.206	€ 5.095	€ 1.302.881	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.310.501
Eindhoven	34,41%	34,79%	€ 15.934.883	-€ 206.472	€ 1.071.968	€ 16.800.379	€ 16.995.594	€ 726.562	€ 69.576	€ 17.791.732	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 17.799.351
Geldrop-Mierlo	4,27%	4,57%	€ 1.979.179	-€ 25.606	€ 132.944	€ 2.086.517	€ 2.232.096	€ 95.422	€ 9.138	€ 2.336.656	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 2.344.275
Gemert-Bakel	3,70%	3,59%	€ 1.718.842	-€ 22.224	€ 115.382	€ 1.812.000	€ 1.752.582	€ 74.923	€ 7.175	€ 1.834.680	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.842.299
Heeze-Leende	2,00%	1,90%	€ 927.951	-€ 12.012	€ 62.363	€ 978.303	€ 928.500	€ 39.693	€ 3.801	€ 971.994	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 979.614
Helmond	10,63%	10,82%	€ 4.930.188	-€ 63.786	€ 331.167	€ 5.197.569	€ 5.286.298	€ 225.989	€ 21.641	€ 5.533.929	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 5.541.548
Laarbeek	2,74%	2,72%	€ 1.270.140	-€ 16.441	€ 85.360	€ 1.339.059	€ 1.326.826	€ 56.722	€ 5.432	€ 1.388.979	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.396.598
Nuenen c.a.	2,53%	2,79%	€ 1.171.908	-€ 15.165	€ 78.733	€ 1.235.476	€ 1.365.410	€ 58.371	€ 5.590	€ 1.429.371	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.436.990
Oirschot	2,30%	2,19%	€ 1.063.924	-€ 13.773	€ 71.509	€ 1.121.660	€ 1.071.967	€ 45.827	€ 4.388	€ 1.122.182	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.129.801
Reusel-De Mierden	1,87%	1,73%	€ 866.222	-€ 11.220	€ 58.254	€ 913.256	€ 845.887	€ 36.162	€ 3.463	€ 885.512	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 893.131
Someren	2,44%	2,39%	€ 1.129.583	-€ 14.616	€ 75.883	€ 1.190.850	€ 1.167.967	€ 49.931	€ 4.781	€ 1.222.679	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.230.298
Son en Breugel	1,90%	1,85%	€ 879.247	-€ 11.374	€ 59.049	€ 926.923	€ 901.711	€ 38.548	€ 3.691	€ 943.951	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 951.570
Valkenswaard	3,67%	3,78%	€ 1.697.864	-€ 21.994	€ 114.189	€ 1.790.059	€ 1.846.901	€ 78.955	€ 7.561	€ 1.933.417	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 1.941.036
Veldhoven	5,38%	5,23%	€ 2.493.920	-€ 32.295	€ 167.671	€ 2.629.296	€ 2.556.832	€ 109.305	€ 10.467	€ 2.676.604	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 2.684.223
Waalre	1,65%	1,94%	€ 766.438	-€ 9.918	€ 51.494	€ 808.014	€ 947.366	€ 40.500	€ 3.878	€ 991.744	€ 7.307	€ 312	€ 7.619	€ 999.363
Totaal	100,0%	100,0%	€ 46.339.376	-€ 600.000	€ 3.115.104	€ 48.854.480	€ 48.854.480	€ 2.088.529	€ 200.000	**€ 51.143.009**	€ 153.445	€ 6.560	€ 160.005	**€ 51.303.014**

Gemeente	Totale bijdrage 2024	2025	2026	2027
Asten	€ 1.045.414	€ 1.040.078	€ 1.040.078	€ 1.040.078
Bergeijk	€ 1.377.127	€ 1.370.084	€ 1.370.084	€ 1.370.084
Best	€ 1.740.037	€ 1.731.129	€ 1.731.129	€ 1.731.129
Bladel	€ 1.406.284	€ 1.399.092	€ 1.399.092	€ 1.399.092
Cranendonck	€ 1.330.341	€ 1.323.540	€ 1.323.540	€ 1.323.540
Deurne	€ 1.923.211	€ 1.913.360	€ 1.913.360	€ 1.913.360
Eersel	€ 1.310.501	€ 1.303.801	€ 1.303.801	€ 1.303.801
Eindhoven	€ 17.799.351	€ 17.707.857	€ 17.707.857	€ 17.707.857
Geldrop-Mierlo	€ 2.344.275	€ 2.332.259	€ 2.332.259	€ 2.332.259
Gemert-Bakel	€ 1.842.299	€ 1.832.864	€ 1.832.864	€ 1.832.864
Heeze-Leende	€ 979.614	€ 974.615	€ 974.615	€ 974.615
Helmond	€ 5.541.548	€ 5.513.090	€ 5.513.090	€ 5.513.090
Laarbeek	€ 1.396.598	€ 1.389.456	€ 1.389.456	€ 1.389.456
Nuenen c.a.	€ 1.436.990	€ 1.429.639	€ 1.429.639	€ 1.429.639
Oirschot	€ 1.129.801	€ 1.124.031	€ 1.124.031	€ 1.124.031
Reusel-De Mierden	€ 893.131	€ 888.577	€ 888.577	€ 888.577
Someren	€ 1.230.298	€ 1.224.011	€ 1.224.011	€ 1.224.011
Son en Breugel	€ 951.570	€ 946.716	€ 946.716	€ 946.716
Valkenswaard	€ 1.941.036	€ 1.931.093	€ 1.931.093	€ 1.931.093
Veldhoven	€ 2.684.223	€ 2.670.459	€ 2.670.459	€ 2.670.459
Waalre	€ 999.363	€ 994.263	€ 994.263	€ 994.263
Totaal	**€ 51.303.014**	**€ 51.040.014**	**€ 51.040.014**	**€ 51.040.014**

Bijlage 4: overzicht van baten en lasten

Programma	2022 realisatie	2023 begroting primair	2024	2022 realisatie	2023 begroting primair	2024
Brandweerzorg	**€ 38.999.163**	**€ 40.409.847**	**€ 42.616.077**	**-€ 814.203**	**-€ 652.069**	**-€ 652.069**
Crisisbeheersing	**€ 11.025.945**	**€ 3.799.747**	**€ 3.579.709**	**-€ 8.017.285**	**-€ 32.000**	**-€ 32.000**
Ondersteuning organisatie	**€ 9.771.744**	**€ 9.900.890**	**€ 10.311.864**	**-€ 166.775**		
Financiering	**€ 1.084.437**	**-€ 33.593**	**€ 4.515.104**	**-€ 52.012.163**	**-€ 53.392.822**	**-€ 60.338.685**
BDUR uitkering Rijk				-€ 6.905.241	-€ 6.900.000	-€ 7.635.671
Bijdrage gemeenten				-€ 44.430.228	-€ 46.492.822	-€ 48.187.910
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	€ 1.084.437	-€ 33.593	€ 0	-€ 676.694		
Stelpost extra BDUR			€ 1.400.000			-€ 1.400.000
Stelpost extra indexering gemeenten			€ 3.115.104			-€ 3.115.104
Toevoeging/Onttrekking Reserves				**-€ 367.807**		
Ink/Uitg alg res				-€ 367.807		
Toevoeging/Onttrekking bestemmingsreserve						
Eindtotaal	**€ 60.881.288**	**€ 54.076.891**	**€ 61.022.754**	**-€ 61.378.232**	**-€ 54.076.891**	**-€ 61.022.754**

Bijlage 3: Meerjarenraming 2024 – 2027

Onderstaande tabel toont de meerjarenraming 2024 – 2027. In de raming is te zien dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2025 €263.000 lager uitkomt. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de incidentele verhoging van €200.000 alleen in 2024 wordt toegepast. Ook is vanaf dat jaar de verhoging ter compensatie van de IOV subsidie niet meer van toepassing.

	Lasten				Baten			
Programma	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Brandweerzorg	**€ 42.616.077**	**€ 42.553.077**	**€ 42.553.077**	**€ 42.553.077**	**-€ 652.069**	**-€ 652.069**	**-€ 652.069**	**-€ 652.069**
Crisisbeheersing	**€ 3.579.709**	**€ 3.479.709**	**€ 3.479.709**	**€ 3.479.709**	**-€ 32.000**	**-€ 32.000**	**-€ 32.000**	**-€ 32.000**
Ondersteuning organisatie	**€ 10.311.864**	**€ 10.211.864**	**€ 10.211.864**	**€ 10.211.864**				**€ 0**
Financiering	**€ 4.515.104**	**€ 4.515.104**	**€ 4.515.104**	**€ 4.515.104**	**-€ 60.338.685**	**-€ 60.075.685**	**-€ 60.075.685**	**-€ 60.075.685**
Bdur uitkering Rijk				€ 0	-€ 7.635.671	-€ 7.635.671	-€ 7.635.671	-€ 7.635.671
Bijdrage gemeenten					-€ 48.187.910	-€ 47.924.910	-€ 47.924.910	-€ 47.924.910
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0				€ 0
Stelpost exta BDUR	€ 1.400.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000	-€ 1.400.000	-€ 1.400.000	-€ 1.400.000	-€ 1.400.000
Stelpost extra indexering gemeenten	€ 3.115.104	€ 3.115.104	€ 3.115.104	€ 3.115.104	-€ 3.115.104	-€ 3.115.104	-€ 3.115.104	-€ 3.115.104
Toevoeging/Onttrekking Reserves				**€ 0**				**€ 0**
Ink/Uitg alg res								€ 0
Toevoeging/Onttrekking bestemmingsreserve				€ 0				€ 0
Eindtotaal	**€ 61.022.754**	**€ 60.759.754**	**€ 60.759.754**	**€ 60.759.754**	**-€ 61.022.754**	**-€ 60.759.754**	**-€ 60.759.754**	**-€ 60.759.754**

Bijlage 4: Begroting ingedeeld naar taakvelden

Taak	Taaknummer	Taakveld	Lasten
Bestuur en ondersteuning	**0.4**	Ondersteuning organisatie	€ 10.261.864
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	€ 4.515.104
Veiligheid	**1.1**	Crisisbeheersing en brandweer	€ 45.228.284
VHROSV	**8.3**	Wonen en bouwen	€ 1.017.502
Eindtotaal			**€ 61.022.754**

Bijlage 5: Renteschema

Renteschema conform BBV richtlijn

	2024
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 391.998
Externe rentebaten	
Saldo rentelasten en rentebaten	**€ 391.998**
Rente grondexploitatie	€ 0
Rente projectfinanciering	€ 0
Rentebaten van doorverstrekte leningen	€ 0Gemee
Subtotaal	**€ 0**
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**€ 391.998**
Rente over eigen vermogen	€ 0
Rente over voorzieningen	€ 0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**€ 0**
De aan de taakvelden toegerekende rente	€ 391.998
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**€ 0**

Bijlage 6: EMU saldo

Omschrijving
Exploitatiesaldo voor onttrekking reserves
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie
Dotaties aan de post voorzieningen
Investeringen die worden geactiveerd
Baten uit bijdragen andere overheden
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-,
Baten bouwgrondexploitatie
Lasten op de balanspost voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen
Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen
Verkoop van effecten:
Berekend EMU saldo

Bijlage 7: Meerjarenbalans en weerstandsvermogen

Balans	2024	2025	2026	2027
Totaal Materiele Vaste Activa	32.239.178	34.841.090	34.032.542	32.098.994
Totaal Uitzettingen	9.629.620	1.701.185	3.125.963	350.436
Totaal Overlopende Activa	1.223.709	1.223.709	1.223.709	1.223.709
Totaal Liquide Middelen	1.077	1.077	1.077	1.077
Totaal Activa	43.093.584	37.767.061	38.383.291	33.674.216
Totaal Eigen Vermogen	(2.167.498)	(2.167.498)	(2.167.498)	(2.167.497)
Totaal Vaste Schulden	(22.464.161)	(17.740.827)	(18.684.164)	(13.957.492)
Totaal Voorzieningen	(624.605)	(21.416)	305.691	288.093
Totaal Vlottende Schuld	(7.906.329)	(7.906.329)	(7.906.329)	(7.906.329)
Totaal Overlopende Passiva	(9.930.990)	(9.930.990)	(9.930.990)	(9.930.990)
Totaal Passiva	(43.093.582)	(37.767.059)	(38.383.290)	(33.674.214)

Netto-schuldquote	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Totaal Vaste Schulden	(22.464.161)	(17.740.827)	(18.684.164)	(13.957.492)
Totaal Vlottende Schuld	(7.906.329)	(7.906.329)	(7.906.329)	(7.906.329)
Totaal Overlopende Passiva	(9.930.990)	(9.930.990)	(9.930.990)	(9.930.990)
Totaal Uitzettingen	9.629.620	1.701.185	3.125.963	350.436
Totaal Overlopende Activa	1.223.709	1.223.709	1.223.709	1.223.709
Totaal Liquide Middelen	1.077	1.077	1.077	1.077
Subtotaal Netto-schuld	(29.447.074)	(32.652.175)	(32.170.734)	(30.219.589)
Baten excl. mutaties reserves	(54.076.891)	(53.413.891)	(53.413.891)	(53.413.891)
Netto-schuldquote	54%	61%	60%	57%
Solvabiliteitsratio				
Totaal Eigen Vermogen	(2.167.498)	(2.167.498)	(2.167.498)	(2.167.497)
Totaal Passiva	(43.093.582)	(37.767.059)	(38.383.290)	(33.674.214)
Solvabiliteitsratio	5%	6%	6%	6%
Weerstandsvermogen en -capaciteit				
Algemene reserve	2.167.499	2.167.499	2.167.499	2.167.499
Resultaat boekjaar	-	-	-	(1)
Bestemmingsreserve	(1)	(1)	(1)	(1)
Incidentele weerstandscapaciteit	2.167.498	2.167.498	2.167.498	2.167.497
Structurele weerstandscapaciteit	-	-	-	1
Totale weerstandscapaciteit	2.167.498	2.167.498	2.167.498	2.167.498
Totale weerstandsvermogen	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.001
Ratio weerstandsvermogen/-capaciteit	1,1	1,1	1,1	1,1

Bijlage 8: Investeringsbegroting

Balanscategorie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedrijfsgebouwen	1.700.414	0	41.000	0
Machines Apparaten Installaties	898.920	175.200	307.000	13.000
Overige materiele vaste activa	794.000	3.773.000	270.000	501.000
Vervoermiddelen	4.404.800	3.688.260	3.608.000	2.587.000
Geheel - Totaal	**7.798.134**	**7.636.460**	**4.226.000**	**3.101.000**

Bijlage 9: Inflatie

Betreft notitie zoals voorgelegd aan AFB en DB om effecten van inflatie op ontwerpbegroting 2024 inzichtelijk te maken

Onderwerp
Inflatie 2023

Probleemstelling
De inflatie is hoog de afgelopen periode. We hebben daarom in het najaar van 2022 afgesproken om inzichtelijk te maken wat de omvang van de extra inflatie is en om op basis daarvan een voorstel voor aanvulde gemeentelijke bijdrage op te stellen. In deze notitie is dit voorstel opgenomen.

Opbouw voorstel
In dit voorstel maken we onderscheid in vijf verschillende soorten kosten: loonkosten, gas- en elektrakosten, motorbrandstof, overige exploitatiekosten en kapitaalslasten. Dit doen we omdat de inflatie op elk van deze onderdelen een ander effect heeft. Per kostensoort onderbouwen we het effect van de inflatie. Op het einde van de notitie voegen we deze samen en komen we tot een advies over bijstelling van de gemeentelijke bijdrage.

1) Loonkosten
De loonkosten van onze organisatie worden bepaald in de CAR-UWO Veiligheidsregio's. We volgen dus niet de CAO Gemeenten of de daaraan gelieerde CAO SGO. Er is inmiddels een onderhandelaarsakkoord wat bruikbaar is als basis voor deze analyse (zie bijlage 7). Voor 2023 komen de kosten uit op €2.395.800 en structureel op €2.855.240. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat de loonstijging pas in 2024 pensioengevend is.

2) Gas- en elektrakosten
Onze gas- en stroomlevering heeft een langlopend contract waarvan de prijzen vlak voor de grote prijsstijgingen zijn vastgezet tot en met eind 2023. Op dit moment hebben we daardoor geen last van de hoge gas- en elektraprijzen. Het perspectief voor 2024 is nog onzeker. Op dit moment loopt de aanbesteding van een nieuw contract. We zijn hierbij aangesloten bij de aanbesteding die door BIZOB wordt geleid. Voor nu gaan we er van uit dat de reguliere indexering volstaat om de energiekosten van het nieuwe contract in 2024 op te vangen. We houden daarom geen rekening met een stijging van gas- en stroomkosten.

3) Motorbrandstof
Onze organisatie gaf de afgelopen jaren steeds ongeveer €320.000 uit aan motorbrandstof. De prijzen van diesel, de brandstof waar bijna al onze voertuigen op rijden, zijn in 2 jaar tijd landelijk met 60% tot 70% gestegen[3] (zie bijlage 2). Inmiddels geven we €480.000 uit aan motorbrandstof. Dit komt overeen met een prijsstijging van 50% of €160.000. Voorgesteld wordt de werkelijke prijsstijging van 50% aan te houden voor deze notitie.

4) Overige exploitatiekosten
Het merendeel van de grote contracten worden eenmaal per jaar geïndexeerd op basis van de CBS prijsindexstatistieken. Het inflatiecijfer van eind 2022 vormt daarmee voor veel grote contracten de basis voor de

[3] Bron: Pompprijzen motorbrandstoffen; brandstofsoort, per kwartaal (cbs.nl), geraadpleegd op 27 februari 2023.

nieuwe tarieven voor 2023. Een kleinere groep contacten wordt ook jaarlijks geïndexeerd, maar op andere momenten. Tot slot zijn er ook enkelen waarvoor actuele marktprijzen leidend zijn, denk aan de inhuur van tijdelijk personeel.

Bij de contracten die op basis van een vaste aankondiging worden geïndexeerd komen we uit op een gemiddelde prijsstijging van 7,9% (zie bijlage 1 voor de onderbouwing). Dit percentage ligt net wat hoger dan consumenten prijsinflatie, exclusief energie en brandstof van eind 2022, maar ligt onder de stijging van industriële prijzen. Een deel van onze inkoop sluit aan bij wat consumenten inkopen, denk aan kantinebenodigdheden. Een ander deel van onze inkopen zijn industrieel, denk aan onderhoudsmiddelen en gebruiksartikelen voor brandbestrijding en hulpverlening. Gezien ons inkooppatroon is het daarmee logisch dat we een prijsstijging ervaren die tussen de beide inflatiecijfers ligt. We stellen daarom voor om voor deze categorie 7,9% inflatie aan te houden.

5) Kapitaalslasten

Het effect van de inflatie op kapitaalslasten is minder direct dan die op de overige categorieën kosten. Afschrijvingen gaan immers pas toenemen op het moment dat nieuwe investeringen worden uitgevoerd. Ook proberen we onze leningen aan te laten sluiten op de afschrijftermijn van de investeringen waardoor de rentestijging vooral merkbaar wordt zodra we een nieuwe lening nodig hebben. Ter illustratie, als we onze lopende leningen tegen de actuele rentes zouden oversluiten stijgt de rente met een factor 2,5 tot 3. We betalen dan ongeveer €325.000 meer rente dan nu. Naar verwachting hoeven we dit jaar nog geen grote nieuwe leningen af te sluiten. In 2024 verwachten we wel een nieuwe grote lening nodig te hebben. Het is nog onbekend hoe de rente zich zal ontwikkelen. We laten de renteontwikkeling daarom voor nu buiten beschouwing.

Wel ervaren we al problemen met de hoogte van onze investeringskredieten. De ontwikkeling van de industriële prijzen zijn veel harder gestegen dan die van consumentenprijzen. In de afgelopen vier jaren zijn die prijzen toegenomen met 35,8% (zie bijlage 3 en 4). Tot nu toe zijn we uitgegaan van een inflatie van 6,24% op prijzen in dezelfde periode (zie bijlage 5). Op basis van deze gemiddelde prijsstijging zou je verwachten dat we 29,56% “tekort” komen bij onze investeringsbudgetten. Dit sluit aan op ons eigen beeld. Zo hebben we het krediet voor de aanbesteding van schuimblusvoertuigen recent met 24% moeten verhogen. Ook is deze situatie te herkennen bij bijvoorbeeld Veiligheidsregio Limburg Noord, waar alle kredieten vorig jaar met 30% zijn verhoogd. We stellen daarom voor onze kredieten met 29,56% te verhogen. Ook de kapitaalslasten zullen (op termijn) met eenzelfde percentage stijgen en bijna €1,5 mln hoger uitkomen. Lastig daarbij is dat de kapitaalslasten pas stijgen zodra de bestaande activa vervangen worden. Om de gemeentelijke bijdrage niet nu al onnodig te verhogen zullen de komende jaren nog geregeld een bijstelling moeten doen vanwege de gestegen kapitaalslasten.

Voor de jaren 2024 tot en met 2027 is het effect:

Jaar	Extra bijdrage
2023	€ 0
2024	€ 360.000
2025	€ 552.000
2026	€ 653.000
2027	€ 739.000

Op advies van de Adviescommissie Financiën verhogen we alleen de kredieten voor 2023 en daarmee de kapitaalslasten voor 2024. De afschrijvingen starten namelijk het jaar na ingebruikname van de kredieten. Voor de kredieten voor de jaren na 2023 monitoren we de prijsontwikkeling en komen we later met een aanvullend voorstel.

6) Samenvoeging

In de onderstaande tabel zijn de prijsstijgingen per kostensoort opgenomen.

				Alle bedragen prijspeil 2023				
Soort kosten	2023 structureel beeld	% 2023	% 2024	2023	2024	2025	2026	2027
Lonen	€ 33.970.000	7,1%	8,4%	€ 2.395.800	€ 2.855.240	€ 2.855.240	€ 2.855.240	€ 2.855.240
Gas en stroom	€ 528.000	0,0%	0%	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Motorbrandstof	€ 320.000	50%	50%	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000	€ 160.000
Exploitatie	€ 14.050.000	7,90%	7,90%	€ 1.109.950	€ 1.109.950	€ 1.109.950	€ 1.109.950	€ 1.109.950
Afschrijving	€ 5.030.000	0,00%	7,16%	€ 0,00	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
Rente	€ 180.000	0%	0%	€ 0,00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 54.078.000	**6,78%**	**8,29%**	€ 3.665.750	€ 4.485.190	€ 4.485.190	€ 4.485.190	€ 4.485.190

7) Bijdrage uit andere inkomsten en reeds ontvangen indexering

VRBZO stelt voor om de stijging van de kosten op te vangen met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Niet de gehele stijging hoeft te worden opgevangen met een extra gemeentelijke bijdrage. Er is immers al indexering toegekend voor 2023. Die brengen we uiteraard eerst in mindering op de kostenstijging. Ook ontvangen we de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) van het Rijk. Deze wordt ook jaarlijks geïndexeerd. Helaas wordt de omvang van deze indexering altijd pas in de loop van het jaar bekend gemaakt. Voor nu kunnen we aannamen dat de stijging overeenkomt met de door ons ervaren stijging van de kosten voor 2023, dus 6,78%.

Ook op de overige inkomsten passen we indexering toe. Echter, ook hier was een deel van de indexering wel al opgenomen in de begroting. Uit beide inkomstenstromen verwachten we een extra indexering van €352.298. Vanuit gemeenten hebben we eerder al €905.266 indexering ontvangen voor 2023. In totaal hoeven daarmee €1.257.564 niet via de aanvullende indexering te verrekenen (zie bijlage 6). Voor 2024 gaan we uit van een extra toe te passen indexering op overige inkomsten van €464.820, ten opzichte van de begroting 2022. Dit bedrag komt dus in de plaats van de €352.298 en er niet bovenop.

8) Voorstel aanpassen gemeentelijke bijdrage

Op basis van de analyse in deze notitie stellen we voor de gemeentelijke bijdrage te verhogen met €2.408.186 in 2023, oplopend tot €3.115.104 in 2027, alle bedragen prijspeil 2023.

Onderdeel	2023	2024	2025	2026	2027
Totale kostenstijging	€ 3.665.750	€ 4.485.190	€ 4.485.190	€ 4.485.190	€ 4.485.190
Al ontvangen van gemeenten	-€ 905.266	-€ 905.266	-€ 905.266	-€ 905.266	-€ 905.266
Uit andere inkomsten	-€ 352.298	-€ 464.820	-€ 464.820	-€ 464.820	-€ 464.820
Aanvullend te verhogen	**€ 2.408.186**	**€ 3.115.104**	**€ 3.115.104**	**€ 3.115.104**	**€ 3.115.104**

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur te adviseren om

1. In te stemmen met een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van €2.408.186 in 2023, oplopend tot €3.115.104 in 2027, prijspeil 2023
2. In te stemmen met een verhoging van de geplande investeringen voor 2023 van 29,56%

Aantal bijlagen: 7

Bijlage 9a: overzicht prijsstijgingen exploitatie

Omschrijving	Bedrag basis	Percentage stijging	Bedrag stijging
Software generiek	€ 701.239	6,9%	€ 48.035
Onderhoud specifieke grote voertuigen	€ 420.436	9,9%	€ 41.623
Voertuigverzekering	€ 346.786	1,0%	€ 3.468
Ongevallenverzekering	€ 136.691	3,2%	€ 4.309
Telefonie	€ 134.903	9,9%	€ 13.370
Onderhoud specifieke grote voertuigen	€ 100.095	14,3%	€ 14.314
Advisering specifiek onderwerp	€ 91.986	14,3%	€ 13.154
Software specifiek	€ 87.721	12,0%	€ 10.527
Opleiding specifiek	€ 72.405	17,0%	€ 12.309
Onderhoud apparatuur	€ 57.235	14,3%	€ 8.185
Onderhoud installaties	€ 48.445	7,8%	€ 3.755
Onderhoud specifiek	€ 31.548	10,0%	€ 3.155
Totaal	**€ 2.229.490**	**7,9%**	**€ 176.202**

In deze tabel hebben we bewust geen leveranciersnamen opgenomen. Deze informatie is uiteraard wel beschikbaar en op verzoek op te vragen bij erikgrummels@vrbzo.nl .

Bijlage 9b: Ontwikkeling dieselprijzen

Perioden	Diesel euro/liter	% tov 4 kwartalen geleden	% tov 8 kwartalen geleden
2020 1e kwartaal	€ 1,35		
2020 2e kwartaal	€ 1,21		
2020 3e kwartaal	€ 1,20		
2020 4e kwartaal	€ 1,20		
2021 1e kwartaal	€ 1,35	100%	
2021 2e kwartaal	€ 1,41	117%	
2021 3e kwartaal	€ 1,47	123%	
2021 4e kwartaal	€ 1,62	135%	
2022 1e kwartaal	€ 1,84	137%	137%
2022 2e kwartaal	€ 2,05	145%	170%
2022 3e kwartaal	€ 2,01	137%	168%
2022 4e kwartaal*	€ 1,92	119%	160%

Bron: [StatLine - Pompprijzen motorbrandstoffen; brandstofsoort, per kwartaal (cbs.nl)]

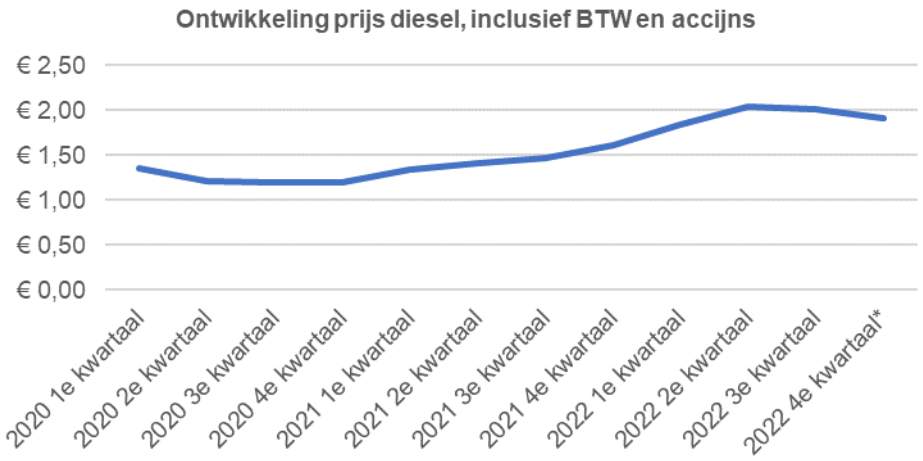

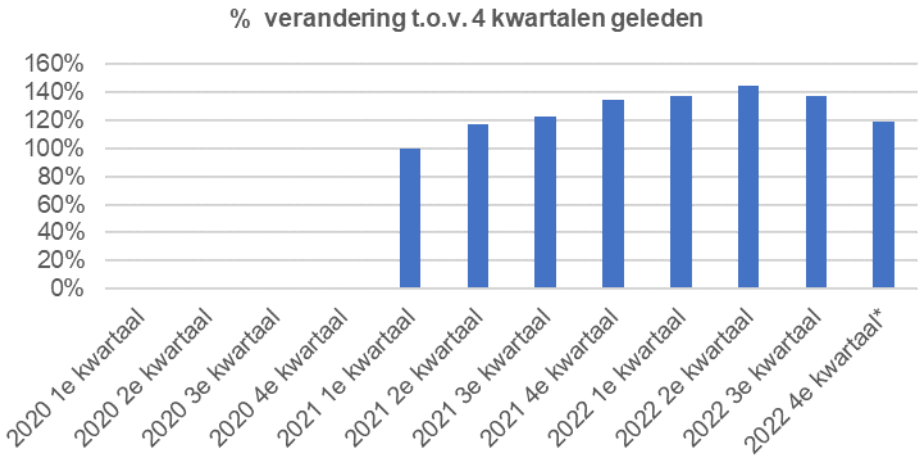

Bijlage 9c: consumenten en industriële prijzen, jaar op jaar verandering, per maand
Bron: Inflatie daalt naar 7,6 procent in januari (cbs.nl) en Stijging afzetprijzen industrie zwakt verder af (cbs.nl)

Jaar	Maand	% verandering industriële prijzen	Consumentenprijsindex (CPI)	Consumentenprijsindex (CPI) exclusief energie en motorbrandstof
2019	februari	2,1%	2,6%	2,0%
	maart	2,6%	2,8%	2,2%
	april	3,3%	2,9%	2,2%
	mei	2,0%	2,4%	1,8%
	juni	0,4%	2,7%	2,2%
	juli	0,1%	2,5%	2,3%
	augustus	-0,8%	2,8%	2,7%
	september	-0,7%	2,6%	2,5%
	oktober	-1,5%	2,7%	2,6%
	november	0,2%	2,6%	2,3%
	december	2,9%	2,7%	2,3%
2020	januari	2,2%	1,8%	2,1%
	februari	0,9%	1,6%	2,0%
	maart	-3,8%	1,4%	2,2%
	april	-8,0%	1,2%	2,3%
	mei	-7,8%	1,2%	2,4%
	juni	-5,5%	1,6%	2,6%
	juli	-4,8%	1,7%	2,6%
	augustus	-4,2%	0,7%	1,5%
	september	-5,3%	1,1%	1,9%
	oktober	-5,0%	1,2%	2,1%
	november	-4,6%	0,8%	1,7%
	december	-4,1%	1,0%	1,8%
2021	januari	-1,8%	1,6%	2,1%
	februari	0,9%	1,8%	2,0%
	maart	7,1%	1,9%	1,7%
	april	12,3%	1,9%	1,3%
	mei	13,1%	2,1%	1,5%
	juni	12,6%	2,0%	1,4%
	juli	14,1%	1,4%	0,5%
	augustus	15,2%	2,4%	1,5%
	september	17,1%	2,7%	1,5%
	oktober	20,5%	3,4%	1,6%
	november	20,9%	5,2%	2,3%
	december	19,8%	5,7%	2,4%
2022	januari	21,7%	6,4%	2,7%
	februari	22,0%	6,2%	2,9%
	maart	26,1%	9,7%	3,1%
	april	29,1%	9,6%	4,1%
	mei	29,0%	8,8%	4,4%
	juni	30,5%	8,6%	4,7%
	juli	28,3%	10,3%	5,7%
	augustus	25,2%	12,0%	6,0%
	september	23,1%	14,5%	6,5%
	oktober	20,8%	14,3%	6,9%
	november	17,1%	9,9%	6,8%
	december	14,2%	9,6%	7,5%
2023	januari	11,0%	7,6%	7,7%

Bijlage 9d: consumenten en industriële prijzen, jaar **op jaar verandering, per maand**

De tabel uit bijlage 3 toont steeds per maand de verandering in prijs of index ten opzichte van het vorige jaar. Voorbeeld: de industriële prijzen in maart 2020 waren 3,8% lager dan in maart 2019.

Voor het doel van deze notitie hebben we de prijsontwikkeling over vier jaar samengevat. Daarbij is de maand januari buiten beschouwing gelaten, omdat die van 2019 niet meer beschikbaar is. Afhankelijk van de maand waar je vanuit gaat, komen de prijsstijgingen uit tussen de 26,8% en 39,5%. Gemiddeld bedraagt de prijsstijging over vier jaar 35,8%

Februari	126,8%
Maart	133,3%
April	137,8%
Mei	137,2%
Juni	139,4%
Juli	139,5%
Augustus	137,1%
September	135,6%
Oktober	136,2%
November	135,3%
December	135,0%
Gemiddeld	**135,8%**

Het totaal is geen optelling, maar berekend als “rente op rente” .

Bijlage 9e: indexering afgelopen jaren

Jaar	Lonen %	Prijzen %
2019	102,7%	101,4%
2020	103,4%	101,6%
2021	102,8%	101,6%
2022	101,8%	101,5%
Totaal	**111,1%**	**106,2%**

Het totaal is geen optelling, maar berekend als “rente op rente” .

Bijlage 9f: indexering uit overige inkomsten

Onderdeel	2023	Waarvan al opgenomen indexering	Exclusief indexering	Nieuw indexering % 2023	Nieuwe indexering € 2023	Stijging 2023	Nieuwe indexering % 2024	Nieuwe indexering € 2024	Stijging 2024
Inkomsten - Rijk	€ 6.900.000	€ 137.946	€ 6.762.054	6,78%	€ 458.467,27	€ 320.521	8,29%	€ 560.839,85	€ 422.894
Inkomsten - overig	€ 684.069	€ 13.676	€ 670.393	6,78%	€ 45.452,64	€ 31.777	8,29%	€ 55.601,91	€ 41.926
Subtotaal						**€ 352.298**			**€ 464.820**
Al ontvangen indexering gemeenten						€ 905.266			€ 905.266
Totaal al ontvangen en vanuit andere inkomstenstromen te ontvangen						**€ 1.257.564**			**€ 1.370.086**

Bijlage 9g: Onderbouwing nieuwe CAO

Het onderhandelaarsakkoord kent een vaste verhoging van €100 per maand, een stijging van 5,5%, een verhoging van de IKB van 1,58%, een verhoging van de thuiswerkvergoeding tot €3 per dag, invoering van een reiskostenvergoeding woon-werk verkeer van €0,11 per km en loonsverhoging van 9,3% voor vrijwilligers. Tegelijk heeft het ABP een verlaging van de pensioenpremies doorgevoerd van ongeveer 1,8%. In totaal stijgen onze loonkosten daardoor naar verwachting met 8,4%. In 2023 zal de stijging net wat lager uitkomen omdat de loonstijgingen ingaan per 2 januari en daardoor pas in 2024 pensioengevend zijn. Hierdoor komen de kosten ongeveer 1,25% lager uit in 2023.